



MOKAISI-GYVENI

Savišvieta

**LIETUVOS
SUAUGUSIŲJŲ
ŠVIETIMO
ASOCIACIJOS
LEIDINYS
2021 (2)**

GYVENI-MOKAISI



TURINYS

IŽANGA.....	2
1. DVIDEŠIMT ANTROJI SUAUGUSIŲJŲ MOKYMOŠI SAVAITĖ.....	5
1.1. Dvidešimt antroji suaugusiųjų mokymosi savaitė ir jos atidarymas Telšiuose	6
1.2. Dvidešimt antroji Suaugusiųjų mokymosi savaitė Panevėžyje.....	11
1.3. Skaitmeninis suaugusiųjų mokymasis – internetinis seminaras Kauno krašte	13
1.4. 2021-ųjų metų „Epale“ andragogai. Kas jie?.....	14
1.5. Apie gyvenimą ir apie mokymąsi	19
2. GYVENIMO ISTORIJOS / MOKYMOŠI PATIRTYS.....	23
2.1. Eikime gyvenimo keliu	24
2.2. Debesimis.....	26
2.3. Mokytoja už tvartelio.....	28
2.4. Esu laiminga puošdama žmones	29
2.5. Mokykla, burianti bendruomenę.....	32
3. AKTUALIJOS. LSŠA IR JOS NARIŲ ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI.....	38
3.1. SoJust – socialinis teisingumas darbe su migrantais.....	39
3.2. Andragogo misija: suteikti besimokančiajam sparnus.....	42
3.3. MSAE - „Savivaldybių parama suaugusiųjų švietimui“	44
3.4. INDUCATE – sistema sveikatos sutrikimų turinčių besimokančiųjų socialinei įtraukčiai	46
3.5. Mobilumo projektas andragogų profesionalizacijai.....	47
3.6. ACDC 4 YOU – meninis kūrybingumo ugdymas jums.....	49
3.7. INCREASE – Suaugusiųjų švietėjų, dirbančių su daugiakultūre ir daugiakalbe auditorija, tarpkultūrinio bendravimo kompetencijos	53
3.8. „STEP UP – SUPPORTING TUTOR’S EDUCATIONAL AND PROFESSIONAL UPGRADE“	55
3.9. „Improve Digital Competences of VET Teachers and Trainers“	57

Leidinio sudarytojos DR. GENUTĖ GEDVILIENĖ ir MG. DAIVA MALINAUSKIENĖ.

Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija neatsako už straipsniuose išsakytas mintis – autentišką autorių nuomonę. Nuotraukos leidinyje publikuojamos turint jas pateikusių asmenų sutikimą.

Šis *Savišvietos* leidinys skirtas apžvelgti 22-ąją Suaugusiųjų mokymosi savaitę ir pasidalyti renginių, vykusių Lietuvos regionuose, patirtimi.

Kadangi 2021 m. buvo dedikuoti poeto Vytauto Mačernio šimtosioms sukakties metinėms, Suaugusiųjų mokymosi savaitei pasirinkta sentencija V. Mačerniui atminti: „Mokaisi – gyveni, gyveni – mokaisi“. Šio talentingo poeto temos visada ir visiems aktualios, nes žmonės buvo, yra ir bus susieti su įvairia patirtimi: gyvenimo prasmės ieškojimu, svajonių kūrimu, skausmu ar nusivylimu.

Leidinyje patrauklus informacijos įvairovė. Jį sudaro trys dalys.

Pirmojoje dalyje pristatomi straipsniai apie Suaugusiųjų mokymosi savaitės renginius. N. Vaičekauskė dalijasi įspūdžiais iš atidarymo šventės, vykusios Telšiuose. Autorė, iliustruodama nuotraukomis, pasakoja apie konferenciją ir aprašo, kaip renginio dalyviai įsitraukė į kūrybinę veiklą, piešė ir taip išreiškė save.

V. Banaitienė aprašo Suaugusiųjų mokymosi savaitės renginius, vykusius Panevėžyje. Straipsnyje pabrėžiama, kad visur dominavo poeto V. Mačernio kūryba. Renginio dalyviai turėjo galimybę aplankyti menų kalvę, skambant muzikai klausytis poeto eilėraščių interpretacijų ir nuoširdžiai diskutuoti apie kitus iškilus krašto šviesuolius.

E. Trepulė straipsnyje pristato Savaitės metu vykusį virtualų seminarą apie skaitmeninį raštingumą. Jame dalyvavo daugybė suaugusiųjų iš įvairių Lietuvos regionų. Be to, autorė dalijasi džiugia žinia, kad jaučiamas didelis suaugusiųjų švietime dirbančiųjų skaitmeninio raštingumo įgūdžių proveržis.

R. Vargalytė pristato „Epale“ aktyvius andragogus. 2021 m. „Epale“ andragogo vardą pelnė suaugusiųjų švietėjai iš 6 Lietuvos vietovių. Autorė aprašo kiekvieno iš jų parengtas publikacijas, akcentuodama jų kompetenciją ir aktyvų įsitraukimą organizuojant įvairius renginius, skirtus suaugusiųjų švietimui ir mokymuisi.

V. Lukošūnienė straipsnį *Apie gyvenimą ir apie mokymąsi* pradeda poeto V. Mačernio žodžiais. Autorė dalijasi įspūdžiais apie Suaugusiųjų mokymosi savaitę ir džiaugiasi, kad informacija apie ją pasklido internete bei socialiniuose tinkluose, susidomėjimas kilo įvairiose formaliojo ir neformaliojo švietimo organizacijose, net ir tose, kurios nėra susijusios su suaugusiųjų švietimu.

Antroje leidinio dalyje pristatomos suaugusiųjų, aktyviai dalyvavusių LSŠA skelbtame konkurse, gyvenimo istorijos ir mokymosi patirtis.

D. Pelurtienė refleksijoje *Eikime gyvenimo keliu* dalijasi pedagogine patirtimi ir žingsniais link nuolatinio mokymosi ir tobulėjimo. Autorė pasakoja apie savo pomėgius ir pasiektus rezultatus.

L. Petkauskienė kūrybiškai pateiktoje refleksijoje nuoširdžiai dalijasi savo patirtimi, svajonėmis ir mintimis, kodėl svajoti svarbu. Kaip svajonės gali tapti tikrove renkantis profesiją? Autorė pabrėžia – norint, kad svajonės pildytųsi, reikia įdėti daug darbo ir pastangų. Tai galima pasiekti mokantis, reflektuojant ir dalijantis su kitais.

I. Adomaitienė pasakoja, kaip pasirinko profesiją. Ji pabrėžia, kad tai nebuvo lengvas kelias. Tai buvo procesas, kai studijavo, dalyvavo įvairiuose mokymuose ir seminaruose. Tame kelyje sutikti žmonės padėjo profesiskai augti ir bręsti.

D. Dargvainienė dalijasi džiugia patirtimi iš savo profesinės veiklos, teikiančios gyvenimo prasmės, nes ji gali kūrybiškai veikti ir kurti puošdama kitus. Taip pat teigia, kad bendraudama su daugybe įvairaus amžiaus, būdo ir išsilavinimo žmonių, pati keičiasi ir nuolat tobulėja.

Apie mokyklos bendruomeniškumą ir gerą aplinką pasakoja J. Čeponaitė ir V. Auglytė. Labai nuoširdžiai ir įspūdingai autorės atveria jų mokyklos gerovės kūrimo kelią. Produktyvus darbas, originalios idėjos ir visų įsitraukimas teikia geros savijautos ir prasmės kiekvienam mokytojui ir besimokančiajam. Tai rodo, kad dirbdami kartu galime sukurti bendruomeniškumo šviesą.

Trečioje dalyje pristatomos LSŠA ir jos narių projektų aktualijos.

I. Jagelavičiūtė detalizuoja planuojamų veiklų reikšmę ir naudą suaugusiems migrantams. Kartu su tarptautiniais partneriais migrantams kuriamas socialinio teisingumo kontekstas, rengiami intelektualiniai produktai kompetencijų ugdymuisi.

V. Lukošūnienė pateikia trijų projektų santraukas, kuriose akcentuoja planuojamų veiklų svarbą suaugusiems besimokantiejiems. Autorė pabrėžia, kad bendradarbiaujant su Baltijos šalimis partnerėmis bus dalijamasi patirtimi ir sprendžiama, kiek ir kaip savivalda gali padėti suaugusiųjų švietimo plėtrai. Detalizuodama „Erasmus+“ programos mobilumo projektą, kuris skirtas kelti andragogų kompetenciją, akcentuoja LSŠA narių poreikius tobulinti andragoginį meistriškumą, gerinti IT įgūdžius ir stiprinti suaugusiųjų didaktinius gebėjimus.

E. Šimulynas anotacijoje pasakoja apie projektą, skirtą sveikatos sutrikimų turinčių suaugusiųjų įtraukčiai į mokymąsi. Autorius teigia, kad, remiantis atliktais tyrimais, su tarptautiniais partneriais bus kuriami intelektualiniai produktai suaugusiųjų mokymuisi.

D. Malinauskienė dviejuose straipsniuose akcentuoja jau atliktų ir planuojamų veiklų svarbą suaugusiųjų švietėjų bendruomenei ir mokiniams. Kartu su tarptautiniais partneriais rengia suaugusiųjų kūrybingumo ugdymo siekinių, prieinamumo bei pasiūlos savo šalyse strategiją. Taip pat pristato projekto *Suaugusiųjų švietėjų, dirbančių su daugiakultūre ir daugiakalbe auditorija, tarpkultūrinio bendravimo kompetencijos* įgyvendintas veiklas. Autorė akcentuoja dalyvavimo projekte naudą ir pabrėžia, kad *Tarpkultūrinio bendravimo kompetencijos ugdymo programa* jau prieinama dviem formatais, PDF ir EPUB, lietuvių ir anglų kalbomis. Ši programa padės mokytojų ir besimokančių suaugusiųjų tarpkultūrinį bendravimą ir bendradarbiavimą padaryti sklandesnį.

V. Tūtlys trumpai pristato projekto tikslus. Jis teigia, kad, atsižvelgiant į 4.0 skaitmenizaciją, su šalimis partnerėmis bus kuriami didaktiniai modeliai, skirti įvairiems besimokantiems, darbdaviams ir naujiems darbuotojams, kad plėstų jų mokymosi visą gyvenimą galimybes ir išryškintų sėkmes.

G. Gedvilienė kalba apie projekto praktinę naudą profesijos mokytojams ir suaugusiųjų instruktoriams. Taip pat akcentuoja, kad projekto metu šalys partnerės sukurs modelius ir pavyzdžius veiklai gerinti. Juos bus galima perduoti kitiems pedagogams ir besimokantiems.

Savišvietos leidinio sudarytojos visiems, susidomėjusiems šiuo numeriu, linki prasmingos pažintinės kelionės, skaitant straipsnius, analizuojant konkurso laureatų istorijas ir susipažįstant su LSŠA ir jos narių veiklų palete, dalyvaujant nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose.

Leidinio „Savišvieta 2021 (2)“ sudarytojos
DR. GENUTĖ GEDVILIENĖ ir MG. DAIVA MALINAUSKIENĖ



1. DVIDEŠIMT ANTROJI SUAUGUSIŲJŲ MOKYMOSI SAVAITĖ



1.1. Dvidešimt antroji suaugusiųjų mokymosi savaitė ir jos atidarymas Telšiuose

...

NIJOLĖ VAIČEKAUSKĖ
Telšių suaugusiųjų švietimo centras

Lietuvoje jau 22-ąją kartą Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija (LSŠA) pakvietė švietimo, kultūros, meno, verslo įstaigų, organizacijų suaugusiuosius pasimokyti kartu ir patirti mokymosi džiaugsmą. Savaitės metu andragogai turėjo galimybę parodyti savo kūrybiškumą, o suaugusieji besimokantieji susitelkti bendrai veiklai, per kurią atsiskleidžia mokymosi svarba gyvenimo kokybei. Visi drauge ieško būdų, kaip galima pasiekti geresnių suaugusiųjų mokymosi rezultatų.



„Savaitę atidarome“ – pranešė Vilija Lukošūnienė,
Suaugusiųjų mokymosi savaitės Lietuvoje iniciatorė





Spektaklio „Karūna poetui“ akimirkos



Suaugusiųjų mokymosi savaitė šiais metais lapkričio 12 d. duris atvėrė Telšiuose. Savaitės atidarymo renginyje-konferencijoje, kurią kartu su LSŠA organizavo Telšių švietimo centras, dalyvavo garbūs svečiai – LR ŠMSM viceministrė Agnė Kudarauskienė, Mokymosi visą gyvenimą departamento direktorius Julius Jakučinskas, Telšių rajono savivaldybės meras Kęstutis Gusarovas – bei suaugusiųjų švietėjai iš Telšių ir įvairių Lietuvos miestų ir rajonų.

2021 m. mokymosi savaitė „Mokaisi – gyveni, gyveni – mokaisi“ buvo skirta poeto Vytauto Mačernio atminimui ir kvietė apmąstyti jo mintis – *treniruoti kūną ir protą, lavinti sielą ir ugdyti valią, mokytis siekti savo tikslų ir svajonių, savo pavyzdžiu įkvėpti šalia esančius*. Šio talentingo, prieš 100 metų gimusio, poeto žodžius ir mintis perteikė Telšių Žemaitės dramos teatro Vaikų ir Jaunimo studijos „Savi“ aktoriai, kurie konferencijos dalyvius pasveikino ištrauka iš spektaklio „Karūna poetui“ (režisierė Laimutė Pocevičienė).

Neuromokslininkės Urtės Neniškytės, „Epale“ (Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninės platformos) autoriteto paskaitoje „Kūrybiškumo neuromokslas: kokie mūsų sąmonės ir pasąmonės komponentai dalyvauja kūrybiniame procese“ renginio dalyviai įsitikino, kad mokymasis vaidina ypatingą vaidmenį mūsų smegenims.

Tradiciskai savaitės atidarymo renginyje apdovanoti „Epale“ metų andragogai, pagerbti 2021 m. projektų konkurso laureatai. Skambėjo muzikiniai sveikinimai, kuriuos atliko Telšių meno mokyklos mokytoja Raminta Šukytė.



Antroje renginio dalyje Telšių rajono suaugusiųjų švietėjai konferencijos dalyvius pakvietė į „Žemaitėškas kerties“:

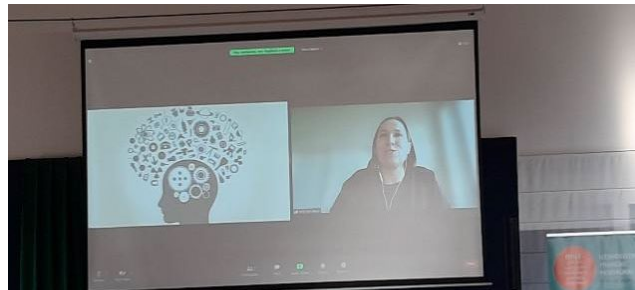
- „Gaspadėnės kertie“ dalyvių laukė VšĮ Telšių regioninio profesinio mokymo centro ir UAB „Kontena“ atstovai;
- „Atsipūtėma kertie“ – Telšių socialinių paslaugų centro Globos centro, Telšių r. savivaldybės visuomenės sveikatos biuro ir Žemaičių muziejaus „Alka“ atstovai;
- „Žuodė i vaizda kertie“ – Telšių Žemaitės gimnazijos mokytoja Sonata Albrikienė ir suaugusiųjų mokytoja, menininkė Aušra Sirutienė–Oreigė;
- „Dūšės kertie“ – Telšių rajono savivaldybės Karolinos Praniauskaitės viešosios bibliotekos atstovai.
- „Spalvų kertie“ Žemaičių muziejaus „Alka“ edukatorius Vygantas Paulauskas kvietė visus norinčius išbandyti savo kūrybinius gebėjimus ant stiklo – nupiešti savo piešinį, kuris vėliau integravosi į bendrą vaizdą, o šiandien puošia vieną iš Telšių švietimo centro auditorijų.



Smagios ir kūrybiškos veiklos kertėse

Sėkmingai pradėję Mokymosi savaitę ją užbaigėme virtualiu konkursu–protmūšiu, kuriame dalyvavo 5 bendruomenių suaugusiųjų komandos: VšĮ Telšių regioninio profesinio mokymo centro darbuotojų „PROF'ai“, Telšių r. senelių globos namų darbuotojų „Čia ir dabar“, Telšių r. Varnių seniūnijos darbuotojų „Medininka“, Telšių r. Viešvėnų pagrindinės mokyklos mokytojų „Judriukai“, Telšių r. Upynos seniūnijos Kaunatavos kaimo bendruomenės „Vuobuluka“ ir Telšių r. Degaičių seniūnijos darbuotojų „Degaičiai“. Šis renginys buvo skirtas Magdeburgo teisių Telšių miestui 230-ųjų metų sukakčiai paminėti. 1–3 vietų nugalėtojų komandas apdovanojo Telšių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyrius.

Dėkojame Telšių rajono suaugusiųjų švietėjams už bendrystę, kurią nuolat puoselėjame. Prasmingos, kūrybiškos bendros veiklos, nukreiptos į suaugusiųjų mokymą, padeda teikti jiems kokybiškas ir įvairiapusiškas mokymosi paslaugas, o bendra sėkmė įkvepia išibėgėjus – nesustoti.



Savaitės atidarymo akimirkos – sveikinimai ir pranešimai

1.2. Dvidešimt antroji Suaugusiųjų mokymosi savaitė Panevėžyje



...

VITALIJA BANAITIENĖ,
LSŠA Panevėžio krašto skyriaus koordinatore

2021 metams baigiantis, lapkričio 15–19 d. Panevėžio suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centre vyko LSŠA suaugusiųjų mokymosi savaitė „Mokaisi – gyveni, gyveni – mokaisi“. Kiekvienais metais norisi ją padaryti kitokią ir skatinti suaugusiųjų švietėjus dalyvauti savaitės renginiuose. Šiais metais savaitės idėja rėmėsi V. Mačernio parašytais žodžiais prieš 80 metų: „treniruoti kūną ir protą, lavinti sielą ir ugdyti valią, mokyti siekti savo tikslų ir svajonių, savo pavyzdžiu įkvėpti šalia esančius“. Šie V. Mačernio žodžiai labai susišaukė su pirmosios Suaugusiųjų savaitės renginiu, kurį atidarė LSŠA Panevėžio krašto skyriaus koordinatore, mokytoja Vitalija Banaitienė ir LSŠA valdybos narys, mokyklos direktorius Mindaugas Libikas, pristatydami Oskarui nominuotą filmą „Muzika suradusi mus“ apie talentingą vienuolikmetį berniuką. Filmą įkvėpia kiekvieną mąstyti apie slypinčius talentus bei ugdyti savo gebėjimus siekti svajonės.



Renginių akimirkos. Nuotraukos iš Panevėžio SŠ centro archyvo

„Mano gyvenimas yra degantis gyvenimas, kiek aš nedegu, tiek negyvenu, ir nedeganti diena aš visai be gailesčio metu iš savo kalendoriaus lakštų ir jų visai nevertinu“, – rašė Vytautas Mačernis. Ši mintis paskatino susimąstyti apie dienų vertę, gyvenimo prasmę ir Panevėžio pataisos namų kalinčias mokytojas. Lietuvių kalbos mokytojų organizuotame renginyje, pavadintame „Degantis gyvenimas“ ir skirtame įprasinti Suaugusiųjų mokymo savaitę, dalyvavo Panevėžio suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centro PN skyriaus bendruomenė. Mokinės raiškiai skaitė mėgstamiausius V. Mačernio eilėraščius, intarpuose skambėjo kompozitoriaus S. Stankūno dainos pagal poeto eiles, labiau suprasti jaunojo kūrėjo kelią padėjo dokumentinis filmas apie V. Mačernio jaunystę. Vėliau poetas, studijuodamas anglų kalbą, daug vertė.

V. Mačernis buvo įsitikinęs, kad gerų poetų tekstų vertimas, yra su nieku nepalyginama poetinė mokykla. Ta intencija Pataisos namuose 5–7 klasių romų tautybės mokinės, vadovaujamos lietuvių kalbos mokytojos R. Sidaravičienės, paruošė V. Mačernio eilėraščių vertimus į romų kalbą. Šis projektas nustebino klausytojus, nes V. Mačernio eilėraščiai skambėjo rimuotai ir romų kalba bei skleidė tą pačią nuotaiką. Net ir didžiausios romų tautybės skeptikės, netikėjusios „vertėjų“ sėkme, pripažino, kad eilės išverstos labai tiksliai ir skamba puikiai. Mokyklos direktoriaus M. Libiko skaitomos eilės atskleidė ironišką V. Mačernio pusę. Jo pamąstymai apie suaugusiųjų mokymąsi buvo paskata žvelgti į mokymosi procesą kūrybiškai, nuolatos „degti“, ieškoti, kelti klausimus, svarbiausia – netapti gulinčiu smėlio laikrodžiu, kurio viduje nebėra nei judesio, nei prasmės.

Tos pačios dienos vakare Suaugusiųjų mokymosi savaitei skirtas renginys persikėlė į Menų namus. Panevėžio Suaugusiųjų ir jaunimo mokymosi centre dirbantys andragogai turėjo unikalią galimybę svečiuotis Sigito Stankūno menų kalvėje, klausytis V. Mačernio eilėraščių interpretacijų, lydimų nostalgios muzikos garsų, išgirsti jo prisiminimus apie mūsų krašto ir teatro šviesuolius J. Miltonį ir D. Banionį, paskutinius mačiusius jaunąjį poetą. Idėja visiems susiburti Panevėžio menų Mekoje paskutinę savaitės dieną kilo Panevėžio krašto skyriaus koordinatoriui V. Banaitienei ir mokyklos direktoriui M. Libikui. Nustebino dar ir tai, jog jis, istorijos mokytojas, puikiai moderavo keturias valandas trukusį literatūrinį renginį, atskleisdamas savo gilų santykį su poeto eilėmis. Dviejų vyrų, įsigilinusių į V. Mačernio kūrybą, nuoširdus dialogas nepaliko abejingų. Šis režisūrinis sprendimas labai derėjo prie meniškos S. Stankūno namų aplinkos, kurioje tarsi sklindė talentingo poeto dvasia, visus raginusi nesustoti tobulėti...



Renginių akimirkos. Nuotraukos iš Panevėžio SŠ centro archyvo



1.3. Skaitmeninis suaugusiųjų mokymasis – internetinis seminaras Kauno krašte

...

DR. ELENA TREPULĖ,
Vytauto Didžiojo universitetas



Pandemijos situacija ir įprastomis tapusios nuotolinio mokymosi ir tobulėjimo sąlygos ne vien riboja, tačiau sukuria ir naujų galimybių. Anksčiau vien regioninio pobūdžio Kauno krašto susibūrimai šiemet jau antrus metus tapo kur kas platesni, pritraukdami internetinio seminaro dalyvių iš visos Lietuvos. 2021 m. lapkričio 17 d. LSŠA Kauno krašto skyrius suvienijus pajėgas kartu su LieDM, Lietuvos nuotolinio ir e.mokymosi asociacija bei Europos suaugusiųjų mokymosi elektronine platforma „Epale“ (administruojamą ŠMPF) pakvietė suaugusiųjų švietėjus, kultūros, bibliotekų, muziejų darbuotojus, vietos bendruomenių lyderius ir kitus, besidominčius suaugusiųjų švietimu į internetinį seminarą „Suaugusiųjų mokymosi savaitė – skaitmeninis suaugusiųjų mokymasis“. Šis virtualus seminaras subūrė per šimtą dalyvių iš visos Lietuvos – Kauno, Marijampolės, Kėdainių, Utenos, Alytaus, Šiaulių, Radviliškio, Tauragės ir Vilniaus kraštų.

Renginyje domėjomės nauju „Epale“ leidiniu „Skaitmeninio mokymosi vadovas suaugusiems“ ir vizualiai atsinaujinusia „Epale“ platforma bei įvairiais Kauno krašto organizacijų įgyvendinamais projektų rezultatais, skirtais skaitmeniniam suaugusiųjų mokymuisi: VDU įgyvendinamu EdDiCO projektu apie skaitmenines švietėjo kompetencijų tobulinimo galimybes, Lietuvos moterų lobistinės organizacijos (LMLO) parengtu masiniu atviru internetiniu kursu „Go-Digital“ suaugusiųjų švietėjų skaitmeninėms kompetencijoms tobulinti bei Socialinių inovacijų fondo (SIF) kelių skirtingų projektų skirtų suaugusiųjų švietimo skaitmenizavimui naujienomis. Plačiau apie suaugusiųjų mokymąsi masiniuose internetiniuose kursuose (MOOC, angl.k.) kalbėjo ir VDU nuotolinės Bakalauro studijų programos „Švietimas ir IT“ studentas, pats suaugęs besimokantysis, Andrius Grudinskas.

Nors ir negalėjome pasimėgauti betarpiškesniu bendravimu, tačiau vertinome ir mėgavomės tuo, kas buvo įmanoma esamoje situacijoje – galėjome virtualiai susitikti, išgirsti naujienas ir tobulintis. Nors pandemija atnešė daug netekčių ir sumaišties, tačiau ji neabejotinai kilstelėjo suaugusiųjų mokymąsi link platesnių galimybių plėtojant atvirąjį nuotolinį mokymąsi. Pastarasis nepakeis ir neturi pakeisti gyvų susitikimų, tačiau gali ir suteikia papildomas galimybes, kai jų reikia. Be to, kaip ir priklauso pagal visas suaugusiųjų mokymosi tradicijas, turime pasidžiaugti, kiek visko išmokome – kad ir tai, jog šiandien jau visi dirbantys suaugusiųjų švietime moka prisijungti prie internetinių seminarų!

1.4. 2021-ųjų metų „Epale“ andragogai. Kas jie?

...

RITA VARGALYTĖ,
LSŠA Telšių krašto skyriaus koordinatore,
„Epale“ ekspertė



„Epale“ projektas, suburiantis ne tik Lietuvos, bet ir visos Europos suaugusiųjų švietėjus bei kuriantis profesionalų, aukštos kompetencijos turinį, ir šiais metais pakvietė tapti „Epale“ metų andragogu.

2021-ųjų metų „Epale“ andragogo vardą pelnė suaugusiųjų švietėjai iš šešių vietovių – Zarasų, Telšių, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių ir Vilniaus. Jų publikacijose dominuojančios temos: gyvenimo ir darbo įgūdžiai, perėjimas į skaitmeninę erdvę, įtraukiantys socialiniai pokyčiai. Kiekviena iš autorių – kūrybingos asmenybės, turinčios savo individualų suaugusiųjų švietėjo kelią: biblioteka, socialinės pagalbos ir suaugusiųjų mokymo įstaiga, aukštosios mokyklos.

Kas šiais metais tapo „Epale“ andragogu? 2021-ųjų metų „Epale“ andragogais tapo: dr. Jurgita Macienė, Šiaulių valstybinės kolegijos docentė; Jolanta Skruzdienė, jaunuolių dienos centro socialinė darbuotoja; dr. Gita Šakytė-Statnickė, Klaipėdos universiteto, Klaipėdos kolegijos docentė; Daiva Malinauskienė, *Soros International House* vadovė; Jolanta Lementauskienė, Zarasų rajono savivaldybės bibliotekos direktoriaus pavaduotoja; Jurgita Vencloviėnė, Telšių socialinių paslaugų centro globos centro veiklos koordinatore, Šiaulių valstybinės kolegijos lektorė.



Straipsnio autorė su
Epale andragogėmis
Gita Šakyte-Stancike ir
Daiva Malinauskiene

Dr. Jurgita Macienės publikacijose rašoma apie įgūdžius reikalingus ir darbe, ir gyvenime: kaip tinkamai išspausdinti elektroninį laišką, kokios yra dalykinio laiško ypatybės. Analizuojami lietuvių kalbos vartojami įgūdžiai ir aptariamos tekstuose daromos klaidos. Publikacijose yra analizuojama veikla skaitmeninėje erdvėje, nes elektroninis laiškas negalimas be šitos erdvės, o rašybos ir skyrybos ženklų ypatybės taip pat atskleidžia tekstą renkant kompiuteriui. Susidomėjusius kviečiame skaityti:

„Dalykinių elektroninių laiškų ypatybės“,

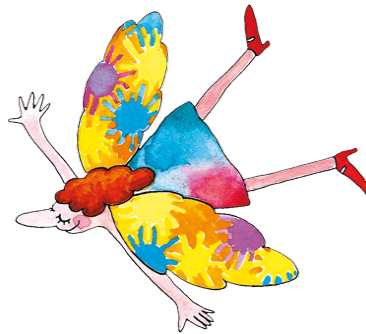
<https://epale.ec.europa.eu/lt/resource-centre/content/dalykiniu-elektroniu-laisku-ypatybes>

„Baigiamųjų darbų rengėjų raštingumo problemos“,

<https://epale.ec.europa.eu/lt/resource-centre/content/baigiamuju-darbu-rengēju-rastingumo-problemos-0>

„Pagrindiniai rašybos ir skyrybos ženklai elektroninėje erdvėje“,

<https://epale.ec.europa.eu/lt/resource-centre/content/pagrindiniai-rasybos-ir-skyrybos-zenklai-elektronineje-erdveje> .



Jolanta Skruzdienė dirba įstaigoje, skirtoje proto negalią turintiems asmenims. Gyvenimo ir darbo įgūdžiai bei įtraukiantys socialiniai pokyčiai – temos itin aktualios dirbant su proto negalią turinčiais asmenimis. Kviečiame apsilankyti „Epale“ platformoje ir perskaityti Jolantos straipsnius:

„Dalijimasis gerąja patirtimi – mūsų sėkmės rodiklis“,

<https://epale.ec.europa.eu/en/blog/dalijimasis-geraja-patirtimi-musu-sekmes-rodiklis>

„Apie asmeninius gyvenimo pasiekimus – savarankiškai“,

<https://epale.ec.europa.eu/en/blog/apie-asmeninius-gyvenimo-pasiekimus-savarankiskai>

„DUOday – išsipildžiusios svajonės ir naujos darbinės patirtys neįgaliesiems“,

<https://epale.ec.europa.eu/en/blog/duoday-issipildziusios-svajones-ir-naujos-darbines-patirtysneigaliesiems>

Dr. Gitos Šakytės-Statnickės publikacijos tiesiogiai siejasi su 2021 m. „Epale“ tema „Perėjimas į skaitmeninę erdvę“, nes visų publikacijų tematika yra dirbtinis intelektas ir mokymosi analitika, t.y. skatinimas švietimo sektoriaus darbuotojus savo veiklose aktyviau naudoti skaitmeninius įrankius ir mokinių rezultatų vertinimui, gerinimui naudoti platformas su dirbtiniu intelektu. Plačiau skaitykite:

2021 07 19 Dirbtinis intelektas mokyklose: mokymosi analitikos plėtojimo scenarijai modernizuojant bendrąjį ugdymą Lietuvoje (DIMA_LT), <https://epale.ec.europa.eu/en/node/304662>

2021 10 08 Dirbtinis intelektas mokyklose: mokymosi analitikos iššūkiai, <https://epale.ec.europa.eu/en/resource-centre/content/dirbtinis-intelektas-mokyklose-mokymosi-analitikos-issukiai>

2021 10 09 Mokymosi analitika bendrajame ugdyme: išvalgos, patirtys, rekomendacijos, <https://epale.ec.europa.eu/en/blog/mokymosi-analitika-bendrajame-ugdyme-izvalgos-patirtys-rekomendacijos>

2021 10 11 Mokymosi analitikos naudojimo tikslai, <https://epale.ec.europa.eu/en/blog/mokymosi-analitikos-naudojimo-tikslai>



Daugiau nei 25-rius metus dirbanti suaugusiųjų švietime **Daiva Malinauskienė** paskelbtose publikacijose nagrinėja skaitmeninių įgūdžių įgijimo svarbą bei jų pritaikymą kasdieninėje profesinėje veikloje, o įkeltuose šaltiniuose pateikia mokymosi programų pavyzdžius, kuriais pasinaudoti gali suaugusiųjų švietėjai ir mokytojai, dirbantys su įvairiomis amžiaus grupėmis. Anot Daivos perėjimas į skaitmeninę erdvę yra neatsiejama nūdienos būtinybė – gebėjimas dirbti ir orientuotis virtualioje erdvėje yra savaime suprantamas 21-ojo amžiaus poreikis ir įgūdis bet kurio amžiaus žmogui, norinčiam gyventi pilnavertį gyvenimą ir turėti galimybę būti paklausiu darbo rinkoje. Šią būtinybę dar labiau sustiprino COVID-19 pandemija. Susidomėjusius kviečiame susipažinti su Daivos publikacijomis:

„Senior Volunteers for Migrant Integration – Training Material“, <https://epale.ec.europa.eu/lt/content/senior-volunteers-migrant-integration>

„ACDC 4 YOU – meninis kūrybingumo ugdymas Jums. Ar kūrybingumą galime išsiugdyti?“, <https://epale.ec.europa.eu/lt/content/acdc-4-you-meninis-kurybingumo-ugdymas-jums-ar-kurybinguma-galime-issiugdyti-1>

„Be Digital – Training Program for the Development of Social Media Competences in Workplace“. <https://epale.ec.europa.eu/sv/node/139370>

„Seniors Online-Integrated ICT and English language learning program for active aging“, <https://epale.ec.europa.eu/en/content/seniors-line-puts-focus-ict-and-english-language-learning-active-aging>

„Socialinės medijos ir skirtingos amžiaus grupės – mūsų santykis su skaitmeniniu pasauliu“, <https://epale.ec.europa.eu/lt/content/socialines-medijos-ir-skirtingos-amziaus-grupes-mususantykis-su-skaitmeniniu-pasauliu>



Šių metų „Epale“ temos: „Perėjimas į skaitmeninę erdvę“ ir „Įtraukiantys socialiniai pokyčiai“ – susijusius su **Jolantos Lementauskienės** pasirinktų publikacijų turiniu. Jolanta pristato, kaip skaitmeninių technologijų amžius suteikia naujų galimybių bibliotekoje patraukliai viešinti kultūros paveldo turinį ir pakviesti vietos bendruomenių narius būti ne tik pasyviais kraštotyrinės informacijos vartotojais, bet ir aktyviais jos kūrėjais. Zarasų viešojoje bibliotekoje veikia bendruomenės teatras. Savo straipsnyje pateikia vieną iš atsakymų kaip įtraukti žmones socialiniams pokyčiams, kas daro teigiamą poveikį žmonėms, taip pat ir bibliotekai. Jolanta aprašo, kaip paprasta inicijuoti ir paskatinti bendruomenės narius pačius ieškoti naujų galimybių, įsitraukiant į dalijimosi akcijas ir kodėl jos tampa naudingos vietos bendruomenei. Jolantos publikacijos:

„Teatras patyriminiam suaugusių mokymuisi“, <https://epale.ec.europa.eu/en/node/307013>

„Dalijimasis sodinukais – dalijimasis patirtimi“, <https://epale.ec.europa.eu/en/node/307622>

„Vartotojai kaip kūrėjai – kultūrinis paveldas atgimsta virtualiai“, <https://epale.ec.europa.eu/en/node/305665>

Jurgita Vencloviienė su suaugusiaisiais dirba jau 28-eri metai. Savo straipsniais siekia, kad apie globą kalbėtume garsiai, išsklaidytume visuomenėje vyraujančius mitus, neigiamas nuostatas. Kviečiame apsilankyti „Epale“ platformoje ir perskaityti Jurgitos straipsnius:

„Kaip įveikti globotinių patiriamus psichologinius sunkumus paauglystėje“, <https://epale.ec.europa.eu/lt/blog/kaip-iveikti-globotiniu-patiriamus-psichologinius-sunkumus-paauglysteje>

„GIMK programa sukuria sąlygas nuolatiniam mokymuisi, įgyvendinant globėjų ir tėvių misiją“, <https://epale.ec.europa.eu/lt/blog/gimk>

„Ryšys su vaiku: kaip kurti pasitikėjimu gristus santykius“, <https://epale.ec.europa.eu/lt/blog/rysys-su-vaiku-kaip-kurti-pasitikejimu-gristus-santykius>

„Epale“ andragogo titulas įprasmina suaugusiųjų švietėjų vardą, pabrėžia jų kompetenciją. Tai ne tik įvertinimas už aktyvią veiklą šiais metais, bet ir pasižadėjimas išlikti aktyviu „Epale“ bendruomenės nariu, toliau dalintis savais pasiekimais, atradimais ir išpūdžiais organizuojant įvairius renginius, rašyti apie savo projektinės veiklos patirtį, dalintis sukurtomis metodinėmis priemonėmis ar išvalgomis apie suaugusiųjų švietimo aktualijas.



1.5. Apie gyvenimą ir apie mokymąsi

...

DR. VILIJĄ LUKOŠŪNIENĖ,
LSSA valdybos pirmininkė



„Mano gyvenimas yra degantis gyvenimas, kiek aš nedegu, tiek negyvenu, ir nedegančias dienas aš visai be gailėsčio metu iš savo kalendoriaus lakštų ir jų visai nevertinu“, – rašė Vytautas Mačernis, poetas, kurio žodžiai ir mintijimas lydėjo 22-ąją suaugusiųjų mokymosi savaitę.

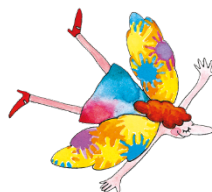
Tai, kad 2021 m. lapkričio 15–21 dienos Lietuvos suaugusiųjų švietėjams ir jų mokiniamis nebuvo tuščios, „nedegančios“, rodo suaugusiųjų mokymosi savaitės „Gyveni – mokaisi, mokaisi – gyveni“ atgarsiai.

Susidomėjote, kiek ir kokių atsiliepimų apie įvykusią suaugusiųjų mokymosi savaitę pasklido internetinėje erdvėje ir socialiniuose tinkluose?

Man pavyko rasti trisdešimt du. Mano rastų atgarsių sąrašą rasite šioje nuorodoje http://www.lssa.smm.lt/lt/wp-content/uploads/2021/12/Mokymosi_Savait%C4%97s_atgarsiai.pdf

Kviečiu į trumpą pasivaikščiojimą po atgarsių eilutes.

Neslėpsiu, kad labiausiai nustebinęs, kiek netikėtas, bet labai malonus atgarsis mano akims buvo iš Jurbarko. Pirmiausia akį patraukė internetinės svetainės pavadinamas – mamyčių klubas ir skubiai praskriejo mintis „Ką apie suaugusiųjų mokymosi savaitę gali rašyti mamyčių klubas?“ Atsiskleidžiau ir skaitau „Ar žinojote, kad jau ne pirmi metai rengiamos suaugusiųjų mokymosi savaitės. <...> Pas mus daug dėmesio skiriama edukacijoms, ekskursijoms. Užmačiau, kad net stalo žaidimų vakaras bus. Be abejo, yra ir švietėjiškų paskaitų. Tikrai įdomu, galbūt tai daugiau orientuota į senjorus, iš tiesų nežinau, bet manau, kad tinka visiems suaugusiesiems“.



Ir, pasirodo, kad mama, kaip uoli mokinukė, užsiregistravo net į kelis užsiėmimus: istorinę pamokėlę apie Vytėnų vienuolyną (veikusį Jurbarko rajone) bei žvakių liejimą. Savo įrašą mama baigia žodžiais: „Buvau pripratus visada į tokius užsiėmimus eiti su vaiku, o šį kartą pati buvau vaikas ir su didžiausiu užsidegimu viską norėjau išbandyti“.



Mamos darbeliai. [Šaltinis](#)

Smagu buvo sužinoti, kad Mama praktiškai patyrė, jog suaugusiųjų mokymosi savaitė tikrai nėra skirta tik senjorams. Iš tiesų, ji yra visiems: jauniems, vyresniems ir vyriausiems suaugusiems, šeimoms, patiems suaugusiųjų mokytojams.

Nuaidėjusi nuraibuliavusi per visą Lietuvą žinia – suaugusieji mokosi! – teigiamais atgarsiais sugulė į organizatorių internetines svetaines, „Facebook“ paskiras, kitus socialinius tinklus.

Virš 600 renginių, kuriuos per savaitę suaugusiems pasiūlė 200 įstaigų ir organizacijų 39 Lietuvos savivaldybėse buvo pristatyti Alytaus miesto, Trakų ir Pasvalio rajonų savivaldybių svetainėse, aprašyti nacionalinėje, regioninėje ir vietinėje žiniasklaidoje: portale „15min.“, internetinėje spaudoje „Suduvos gidas.lt“, „etaplus.lt“, „Silutėsnaujienos.lt“, „radviliskiokrastas.lt“, „rinkosaikste.lt“, „tzinios.lt“, „atspindžiai.lt“...

Dvidešimt antroji suaugusiųjų mokymosi savaitė atspindėjo „Epale“ platformoje. Įvykių kalendorius skelbė kvietimą jungtis į suaugusiųjų mokymosi savaitės judėjimą, kvietė į atidarymo šventę ir virtualų renginį „Suaugusiųjų mokymosi savaitė – skaitmeninis suaugusiųjų mokymasis“. LSŠA prezidentė Inga Jagelavičiūtė „Epale“ tinklaraštyje pristato Savaitės metu organizuotų konkursų dalyvius ir nugalėtojus <https://bit.ly/3lOwP3O>

Primenu, kad šiais metais laureatais tapo:

2021 metų andragogė tapo Rolanda Šliažienė-West, jaunimo centro „Babilonas“ steigėja, direktorė, LSŠA Vilniaus skyriaus narė. Andragogė įvertinta už naujų metodikų rengimą ir naudojimą suaugusiųjų ugdymui, bendruomenių telkimą naudojant suaugusiųjų mokymus, padedančius bendruomenės nariams gerinti gyvenimo kokybę.

Mokymosi patirčių konkurse individualių (andragogų, besimokančiųjų) istorijų vertinimo kategorijoje **LSŠA diplomais apdovanotos Laura Petkauskienė**, Šiaulių suaugusiųjų mokyklos IVb klasės mokinė už pateiktą mokymosi istoriją „Debesimis“ bei **Dalia Pelurtienė** iš Joniškio už pateiktą mokymosi istoriją „Mokaisi – gyveni, gyveni – mokaisi“. Grupinių/kolektyvinių (įstaigų, organizacijų, bendruomenių) istorijų vertinimo kategorijoje LSŠA diplomą skirtas **Vilniaus miesto „Varpo“ suaugusiųjų gimnazijai** – už pateiktą mokymosi istoriją „Mokykla, burianti bendruomenę“.

LSŠA Panevėžio skyriaus koordinatorė Vitalija Banaitienė „Epale“ straipsnelyje dalijasi, į kokius renginius per suaugusiųjų mokymosi savaitę buvo kviečiami panevėžiečiai. Mokymasis visą gyvenimą įvairiuose renginiuose skambėjo per meną, per žodį, per muziką... [Susipažinkite](#)

Žinutę apie prasidėjusią suaugusiųjų mokymosi savaitę į „Facebook“ paskyrą įdėjo Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (<https://www.facebook.com/SvietimoIrMoksloMinisterija>), kurios atstovai – viceministrė Agnė Kudarauskiene, Mokymosi visą gyvenimą departamento direktorius Julius Jakučinskas – dalyvavo savaitės atidarymo renginyje Telšiuose.

Telšių švietimo centras, atidarymo šventės rengėjas, parengė puikų vaizdo reportažą, kuriame susilieja savaitės atidarymo renginio ir mokymosi galimybių Telšiuose [patirtis](#).

Telšių švietimo centras apie suaugusiųjų mokymosi savaitę ir apie tai, ko ir kaip suaugusieji mokosi Telšiuose sukūrė filmą, jį [žiūrėkite čia](#):



Stendas V. Mačerniui Savaitės atidarymo renginyje

Kur ir ko galima mokytis (ar mokomasi) Alytuje galima išgirsti 2021 11 15 radijo laidos „Mokaisi – Gyveni, Gyveni – Mokaisi“ Alytuje“ [iraše](#).

Puiki įžanga į Suaugusiųjų mokymosi savaitę Panevėžio rajone buvo TAU Velžio fakultete vykusio Švietimo centro įgyvendinamo „Erasmus+“ projekto „Mūsų skaitmeninė erdvė“ panelinė diskusija „Skaitmeninių kompetencijų gilinimas“. Šis renginys turėjo tęsinį – renginius, kuriuose vyko diskusijos apie kibernetinį saugumą, programėlės „QR Scannener“, padedančios keliauti be gido, išbandymas, susitikimai su aktoriais... Savaitės atradimai Panevėžio rajone aprašomi Panevėžio rajono švietimo centro „Facebook“ [paskyroje](#) (2021 m. lapkričio 13 d. įrašas) ir Centro internetinėje [svetainėje](#).

Raseiniuose į suaugusiųjų švietimo savaitės veiklas, pakviestos Raseinių rajono švietimo pagalbos tarnybos, įsijungė neformalaus suaugusiųjų švietimo teikėjai: Užimtumo tarnybos Raseinių skyrius, Viešoji įstaiga Raseinių neįgaliųjų užimtumo ir paslaugų centras, Raseinių krašto istorijos muziejus, VšĮ „Atrask Raseinius“, Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešoji biblioteka, Raseinių rajono visuomenės sveikatos biuras ir pati Raseinių rajono švietimo pagalbos tarnyba. Visą savaitę Raseiniuose vyko nemokami mokymai, renginiai, popietės, knygų pristatymai, meno dirbtuvių veiklos, sporto renginiai. Kaip renginiai atrodė „iš vidaus“ skaitykite <https://www.alioraseiniai.lt/suaugusiuju-mokymosi-savaite/>

Ne, nepavyks man šiame straipsnelyje aprašyti visų įspūdžių, kuriuos patyriau sklaidydama internetinius puslapius. Susidomėjusius kviečiu grįžti į straipsnelio pradžią, kur įdėta informacija su nuorodomis ir pačius pasidomėti vienu ar kitu įrašu. Gal dar kartą prisiminti, o gal jau brandinti mintį 23-ajai suaugusiųjų mokymosi savaitei.



2. GYVENIMO ISTORIJS / MOKYMOSI PATIRTYS. YPATINGŲ ŽMONIŲ YPATINGOS IR APDOVANOJIMŲ VERTOS MOKYMOSI ISTORIJS.



2021 m. suaugusiųjų mokymosi savaitės konkurso laureatų apdovanojimo akimirkos.

2.1. Eikime gyvenimo keliu

...

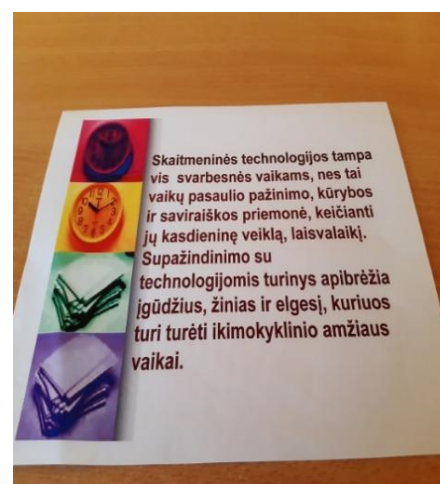
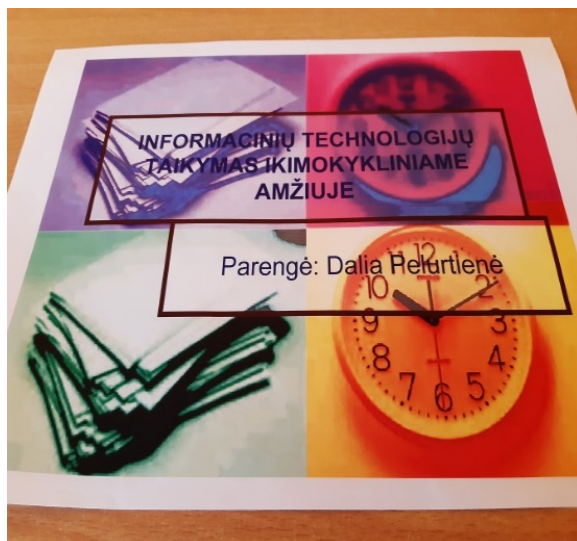
DALIA PELURTIENĖ,
Joniškio lopšelis/darželis „Ažuoliukas“



Aš, Dalia, turinti virš 30 metų pedagoginį stažą, auklėju, ugdu mažuosius joniškiečius. Pedagoginio darbo pradžia buvo sunkoka, daug reikėjo mokytis, kad galėčiau vaikus sudominti žaidimais, įvairia veikla. Metai bėgo, patirtis didėjo, bet pasirodo, kad kiekviena joniškiečių karta reikalauja naujų mokytojo žinių. Tapo aišku, kad reikia siekti naujovių, tobulėti, nes vaikai kasmet būna žingeidesni, sumanesni. Būna net taip, kad ugdytinis pamoko savo mokytoją! Štai jau dešimtmetis, kaip mes, pedagogai, perprasti turime įvairias technologijas (kompiuterius, interaktyvias lentas, video sistemas). Teko net eiti mokslus, mokytis kaip galime kompiuterio pagalba mes, pedagogai, tobulėti, kaip ugdomoji veikla su vaikais keičiasi panaudojus įvairias technologijas. Tobulėjimui, mokslams nėra ribų. Kartais, ateina tokios mintys, kad mes jau senjorai, mūsų amžius ne mokslams skirtas, užtenka tų mokslų! Bet vidinis balsas sako: „Nesustok, pirmyn!“ Gyvenimas nesustoja vietoje, eikime, judėkime, mokykimės, kol galime!

Štai kompiuterio pagalba aš galiu sudominti vaikus, skatinti juos domėtis gamta, gamtą tausoti, prižiūrėti ją, rūpintis įvairiais gyvūnais ir augmenija. Ugdyti vaikų meninius sugebėjimus, turtinti jų žodyną. Dažnai fotoaparato pagalba fiksuoju vaikų žaidimus, šventes. Kopijavimo aparatas padeda paruošti įvairias anketas, lankstinukus ugdytinių tėvams, bendravimas tampa kokybiškesnis.

Taigi mokausi kasdien, dažnai tenka kartoti, kad gaučiau norimą rezultatą, bet neišivaizduoju be kompiuterio nė dienos – tai mano darbas ir laisvalaikis.



Štai teko pranešimą organizuoti, atrodo pavyko.
Autorės nuotrauka



Buvo 1970 metai, gyvenome statybininkų bendrabutyje. Aš, mergaičiukė 12 metų, pradėjau nėrimo su vašeliu mokslus. Mokino mane jauna kaimynė, mokytoja Birutė. Aš buvau auklė jos dukrelės, o ji mano nėrimo su vašeliu mokytoja. Pirmieji darbeliai buvo nertos apykaklės, puošė mano mokyklinę uniformą. Taip, netikėtas laisvalaikio praleidimas su vašeliu, tapo mano hobiu, susidraugavau su vašeliu ilgam. Sužinojau, kad, matyt, mokytoja Birutė „ištraukė“ mano gyslelę tai veiklai. Tai gal paveldėta gyslelė rankdarbiams iš močiutės Emilijos. Ilgainiui mano darbeliai tapo sudėtingesni, ir mokausi iki šiol, nors jau senjorė esu. Vis randu naujų raštų, darbelių. Puošiu savo darbo vietą, grupę darželyje, neriu lėlytes mergaitėms žaisti, panaudoju įvairius nėrinius ir mezginius projektams. Dažnai dalyvauju mugėse, amatininkų dirbtuvėlėse, semiuosi naujų žinių!



Rankdarbiai. Nuotraukos iš autorės archyvo

2.2. Debesimis

...

LAURA PETKAUSKIENĖ,
Šiaulių suaugusiųjų mokyklos mokinė

Nėra pasaulyje žmogaus, kuris nesvajotų. Svajonė – dovana, duota mums tam, kad savo pastangomis ją paverstume tikrove. Jei neturėtume svajonių, nebūtų dėl ko gyventi. Žiūrėdami į aukštą dangų stvarstome debesis – minčių pūkus – ir verpiame vilties siūlą, audžiame nuostabų ateities gobeleną. Kai mažas, kai gyvenimo sunkumų dar nematęs, viskas šviesu, lengva ir paprasta – ant kurio debesies nori, ant to ir šoki. Būdama maža, labai norėjau kuo greičiau užaugti, gal todėl, kad augau tarp vyresnių. Darželio nelankiau, nes augino močiutė, tai ir pirmą svajonė, susijusi su ateitimi, gimė ne darželyje, o namuose. Turiu seserį, vyresnę net dešimčia metų, ji lankė mokyklą, o namo grįžusi pasakodavo, kaip jai sekėsi, ruošdavo pamokas, skaitydavo knygas. Visa tai matydama aš pradėjau svajoti, kad užaugsiu tapsiu mokytoja. Mokysiu.

Svajonė mokytis užvaldžiusi buvo gana ilgai. Labai rimtai ruošiausi ateičiai: žaisdavau su draugėmis ir namuose, ir lauke: aš mokytoja, o jos būdavo mokinės. Turėjau kreidos, o žaislinių lentų tais laikais dar nebuvo (gal ir buvo, bet aš neturėjau), taigi kreida piešdavau ant spintos. Oi, gaudavau pipirų už tą piešimą ir rašymą ant spintos! Pirmoji mokymo patirtis buvo kartoka, bet svajonės išsipildymo saldumas permušė.

Mokiausi. Kai baigiau pradinės klases, svajonė būti mokytoja ėmė tirpti. Radosi nauja – būsiu pardavėja. Prasidėjo žaidimai parduotuvių tema. Tais laikais buvo rusiškos kapeikos, kurias pasidėdavome po popieriaus lapu ir pieštuko kitu galu braukydavome, kol popieriuje atsispausdavo kapeikų forma. Taip darydavomės pinigėlius. Mokiausi. Ir ši mano vaikystės svajonių profesija išsipildė. Baigusi pagrindinę mokyklą įstojau mokytis maisto – ne maisto prekių pardavėjos specialybės, daug metų ir dirbau rūbų parduotuvėje pardavėja – konsultante. Man visada patiko bendrauti su žmonėmis, patarti, matyti, kaip nušvinta žmogaus veidas užsivilkus jam tinkantį rūbą, kaip pasikeičia nuotaika įsigijus ką nors gražaus.

Mokiausi. Eidavau į darbą kaip į šventę. Bet vieną dieną viskas apsimetė, kai sužinojau, kad sunkiai susirgo mama. Ji susirgo onkologine liga. Teko man mesti darbą ir pradėti ją slaugyti. Bet niekas nevyksta šiaip sau. Slaugyti ligonį nėra lengvas darbas, o ypač – sau artimą žmogų. Taip susidėliojo, kad mano gyvenime atsirado seminarų, naujų žmonių, naujų siekių.

Mokiausi. Ir vėl, kaip kažkada vaikystėje, galvoje ėmė suktis svajonių kaleidoskopas, vėl ėmiau gaudyti svajonių debesis. Naujos patirtys, įvairiuose mokymuose gautos žinios, sustiprintos bendrosios kompetencijos padėjo suvokti, kad gyvenime nerealizuoju savęs. Užgimė mintis tapti socialine darbuotoja.

Bet, kad tapčiau socialine darbuotoja, reikia vidurinio išsilavinimo ir baigti kolegiją. Taip suaugusi moteris, vedama savo svajonės, atsidūrė Šiaulių suaugusiųjų mokykloje. Grįžti į mokyklos suolą po dvidešimties nesimokymo metų – didžiulis iššūkis. Teoriškai gali numanyti, ką tai reiškia (ir mokytojai sako: „mes Jus suprantame“), bet iš tikrųjų tai žino tik tie, kas tai patyrė. Pirmais mėnesiais buvo ir juoko iš savo nemokšiško, ir juodos nevilties ašarų. Rodosi, kad niekada mokykloje net nesimokei. Lietuvių kalbos mokytoja aiškina nosinių raidžių rašybą žodžių šaknyse, o tu desperatiškai kratai buvusių žinių nuotrupas bandydamas prisiminti, kas tas *daiktavardis* ir kas tas *būdvardis* apskritai.

Matematikos mokytoja užrašo lentoje lygtį, o tau nežinomieji – ar kas nors iš namiškių pasirūpino ant patalo jau pora metų gulinčia mama, kuriai tu – ir rankos, ir kojos, ką reikės paruošti vakarienei ir kaip suspėti pasirengti rytojaus pamokoms... Bet lengviau, kasdien, kas savaitę lengviau...

Šiandien jau abiturientė. Jau matau, kokius vaisius duoda įdėtas darbas, jau tikiu, kad pasiseks, nes mokiausi. Nuo vaikystės kasdien mokiausi, kiekvieną patirtį priėmiau kaip dovaną. Ir gera būsiu socialinė darbuotoja. Labai gera. Nes jau klupau ir kėliausi, žinau, ką reiškia lengvu keliu eiti ir per brūzgynus brautis, nes jau sarginusi ir Amžinybėn išraudojusi, drąsi naują lapą atversti buvusi. Ir šviesių, ir juodų debesų pristvarsčiusi.

Kad svajonės pildytųsi, mes patys turime įdėti daug darbo ir pastangų. Mes turime mokytis. Kiekvieną akimirką reflektuoti ir kaupti išmintį. Kitaip nieko nebus su tais debesimis – nepagausi, nesuverpsi, neišausi.



2.3. Mokytoja už tvartelio

...

INDRĖ ADOMAITIENĖ,
anglų kalbos mokytoja,
Vilniaus G.Petkevičaitės-Bitės suaugusiųjų mokymo centras

Sakykite, mokytoja, kaip pasirinkote savo profesiją? Tai buvo ir yra vienas sudėtingiausių klausimų, kurį girdžiu ir į kurį nuolat bandau atsakyti. Dažnai susimąstau, kokie takeliai žmones atveda į jų profesinį kelią. Kaip atsitinka, kad patenkame į greitkelį, kuris dažnai veda viena kryptimi, be rodyklių į šalutinius kelius, be staigių posūkių ar apylankų? Anksčiau mano pamąstymai apie profesinį kelią skambėdavo kaip loginiai išvedžiojimai, spėlionės, pastangos rasti formulę, kurios nėra. Ilgainiui supratau, jog bandymai paaiškinti savo profesijos pasirinkimą prilygsta bandymui paaiškinti, kaip tapau žmogumi. Kelias į tapsmą nėra formulė, tai – istorija. Istorija, kaip mokinys virsta mokytoju.

Mano švietėjiška kelionė prasidėjo „už tvartelio“. Mokykloje jaučiausi kaip namie: nebijojau klausti, nuolat įkyrėdavau mokytojams ieškodama paaiškinimų ir atsakymų (atleiskite, mokytojai, dabar jau žinau, kad nebuvo svajonių ugdytinė), o grįžus namo imdavausi mokyti savų mokinių: turėjau susikūrusi mažą mokyklėlę už tvartelio, kur buvo sudėtos malkos – mano įsivaizduojami suolai – ant kurių sėdėjo įsivaizduojami mokiniai. Po stogeliu laikiau savo didžiausią turtą – asmeninį dienyną. Jame žymėjau įsivaizduojamų mokinių lankomumą ir realius pažymius. Juos mano „ugdytiniai“ užsidirbdavo labai paprastu ir sąžiningu būdu – priklausomai nuo mano išmoktos pamokos. Taip ruošdavau namų darbus, o mokiniai atsakinėdavo tol, kol kuris nors galiausiai gaudavo aukščiausią įvertinimą. Ant lentos – senų apverstų durų – kreida sprenddavau uždavinius ir braižydavau schemas, o vieno gimtadienio progą gavau išsvajotą dovaną – medinę lazdelę, kuria galėdavau baksnoti aiškindama „pamoką“.

Kaip dabar džiaugiuosi, kad šeima nesuabejojo mano psichine sveikata ir nesiėmė analizuoti mano pritrenkiančių pokalbių su nematomais ugdytiniais. Visi buvo užsiėmę savo reikalais ir leido man mokyti – mokyti man priimtinu būdu. Natūraliai tobulėti ir augti, įsivertinti vertinant savo „klasės“ pasiekimus, rasti kelią, kaip suprasti ir paaiškinti kitam, reflektuoti, klysti ir iš klaidų mokyti. Klasės kolektyvas buvo natūraliai įvairus: tekdavo ilgėliau padirbėti su „sunkiais“ mokiniais, o kai kai kurie mokytojai dalykai ėjosi visai nelengvai, nes „klasė“ buvo humanitarinė. Visgi į visus mokinius žvelgiau su pagarba ir stengdavausi išlikti kantri. Galiausiai pamoka vis tiek būdavo suprasta ir pasibaigdavo geru įvertinimu.

Kodėl nusprendžiau papasakoti apie savo ankstyvąją mokymosi mokyti patirtį? Manau, kad ji buvo svarbiausia mano profesinio greitkelio atkarpa. Ilgainiui teko studijuoti, lankytis įvairiuose kursuose, mokymuose, teko sutikti puikių dėstytojų, mokytojų, kolegų, kurie padėjo man profesiskai tobulėti. Iš visų jų stengiuosi pasiimti tai, kas padėtų man būti geresnei mokytojai, padėtų perduoti žinias kitiems. Pritarkite arba ne, bet aš manau, jog kiekvienas žmogus turi išskirtinių žinių ir savybių, tereikia būti atidžiam klausytojui ir mokėti pastebėti tai, kas svarbu man. Būna akimirkų, kai tenka nugalėti mokytojiškas ambicijas ir pripažinti, kad tai yra žmogus, iš kurio dabar pati turiu mokytis, o įgytas žinias įpinti į savo pamoką, savoje klasėje, dabar jau realioje, su tikra lenta ir suolais, matomais mokiniais ir jų klausimais bei atsakymais. Vis dar tenka būti kantriai, prisiminti, jog mano ugdytiniai turi savitas mokymosi patirtis, stilius, o mano užduotis yra apjungti šią įvairovę ir mokyti bei mokytis, kiekvieną dieną, iš visų paimant kažką, ko aš dar nemoku.

Pabaigai pasidalinsiu, kuo gi konkrečiai pasitarnavo mano pirminė edukacinė patirtis „už tvartelio“. Norite tikėti, norite ne, bet nuotolinis mokymas su nematomais mokiniais manęs labai neišgąsdino. Juk svarbiausia – tikėti, kad jie egzistuoja ir stengtis gerai mokyti, o, galiausiai, jei nepavyks išmokyti kitų, tai bent jau išmoksi pats.



2.4. Esu laiminga puošdama žmones

...

DALIA DARGVAINIENĖ,
Vadybininkė,
VšĮ Šiaulių darbo rinkos mokymo centras

Kas aš esu? Tiksliai sunku apibūdinti. Esu ir kirpėja, ir mokytoja, ir mokinė. Bet šiandien man labiausiai patinka sakyti, kad esu džiaugsmo žmonėms skleidėja ir jų svajonių pildytoja.

Kai pradėjau sukurti grožio pasaulyje, man buvo aštuoniolika. Drąsinama tėvų, draugų, mokiausi kirpėjos amato. Klupau ir stojausi, klydau ir vėl ėjau į priekį. Kol vieną dieną iš mano salono kaip ant sparnų išplasnėjo Ji - klientė, palinkėjusi man ir pasauliui daug gėrio. Tada supratau, kad esu teisingam kelyje ir nereikia keisti krypties. Pradėjusi nuo elementaraus kasos pynimo, per dešimtmetį įvaldžiusi įmantriausių kirpimų ir dažymų techniką, prikūrusi daugybę šukuosenų, išbandžiusi begales priemonių, tapau pasitikinčia savim, drąsia ir pageidaujama kirpėja. O tada gavusi pasiūlymą dirbti kirpėjų profesijos mokytoja, stačia galvą nėriau į man visiškai naują andragogikos sritį, nes jaučiau, kad turiu patirties, kuria galiu dalintis.



Šiaulių darbo rinkos mokymo centre jau dirbu ketverius metus. Čia pažinau tikrąjį mokytojo darbą, sunkų ir pilną iššūkių. Nepaisant, atrodė, gąsdinančios ir gal net neįveikiamos naujos veiklos pradžios, įsisukau į jos verpetą ir išgyvenau: išmokau dirbti nuotoliniu būdu, įvaldžiau darbą su dienynu ir komunikacijos programomis, dalyvavau psichologiniuose seminaruose. Dabar kasdien dirbdama su kirpėjo profesiją siekiančiais įgyti žmonėmis, mokausi kaip niekad intensyviai, nes mokiniai ištroškę žinių, kai kurie įstoja mokytis jau puikiai kirpdami ar turėdami didžiulę intuiciją grožio sampratai, stilių suderinamumui, gebantys kurti, tad aš, kaip jų lyderė, privalau išmanyti ir gebėti gerokai daugiau už juos, patarti, konsultuoti, būti autoritetu. Be to, bendraujant su daugybe įvairaus amžiaus, būdo ir išsilavinimo žmonėmis, keičiuosi ir tobulėju pati, kaip asmenybė, moteris, mokytoja. Tai – didelis privalumas ir vertybė.

Šiandien esu laiminga, kad neišklydau iš savo sunkią pradžią ir patirtį turėjusios kirpėjos kelio. Gyvenu džiaugsmu: esu pavyzdys savo vaikams nepasiduoti ir įveikti visas baimes, manimi didžiuojasi mano tėvai, mokau merginas, moteris, vaikus kirpėjo amato bei pati su malonumu tęsiu mokymosi kelionę. Ir, kaip sakė rašytoja E. Umbrasaitė, gyvenu viltyje, galvodama, kokios mes - moterys būsim laimingos, kai išgyvensim pandemiją ir vienintelės kaukės, kurias dėvėsime, bus karnavalinės. Na, o tada jau tikrai visos pasitikėjimo pilnom akim žiūrėsime į savo atvaizdus, šypsosimės, savo gebėjimais ir išradingumu džiuginsime žmones ir keisime pasaulį.



2.4. Mokykla, burianti bendruomenę

arba Pasaka apie narsiąją Vilniaus miesto gimnaziją ir jos žygius buriant besimokančiųjų bendruomenę

...

JOLANTA ČEPONAITĖ, direktorė,
VILMA AUGLYTĖ, lietuvių k.mokytoja,
Vilniaus miesto „Varpo“ suaugusiųjų gimnazija

Seniai seniai, prieš daug metų svajonių mieste Vilniuje buvo įkurta Vilniaus suaugusiųjų gimnazija. Tiesa, jos vardas laikui bėgant keitėsi ir galiausiai ši gimnazija buvo pavadinta gražiu, bendruomenę buriančiu ir kviečiančiu „Varpo“ vardu. Ši prasmę dovanojanti, visiems suaugusiesiems mokymosi galimybes užtikrinanti mokykla įsitaisė gražioje Vilniaus senamiesčio vietoje, kalno papėdėje. Gražiai gyvavo ir mokantieji, ir besimokantieji senus laikus menančiame pastate, tačiau kartą ramų gimnazijos gyvenimą sudrumstė vienas įvykis, sujaukęs kasdienę rutiną ir įnešęs nerimastingo džiugesio...

Ant stataus kalno, kurio papėdėje buvo įsikūrusi gimnazija, nušvito ir neblėso ryškus šviesulys – masinantis ir viliojantis, žadantis kažką gera. Ir nors niekas nežinojo, kas tiksliai šviečia aukštybėse, tačiau visi instinktyviai jautė, kad tai – gėris, grožis ir džiaugsmas. Ilgai suko galvas gimnazijos andragogai, tačiau net ir jie, besimokantys visą gyvenimą, negalėjo įspėti ryškiojo šviesulio mįslės. Tačiau vieną dieną garbingo amžiaus viešnia, užsukusi į mokyklą pasiteirauti dėl galimybės mokytis anglų kalbos, padėjo įminti paslaptį:

– Tai mokymosi ir žinių šviesa, – paaiškino ponija. Visų, kurie prisiliečia prie šios šviesos, širdyse užsižiebia neblėstantis noras mokytis ir mokyti. Šis procesas tampa lengvas kaip pienės pūkas, mokslo šaknys tampa saldžios, o vaisiai nusvyra taip žiemai, kad gali juos rašyti ranka.

Sujudo, sukruoto „Varpo“ gimnazijos mokytojai ir mokiniai. Visi žinojo, kad nors į kalną ir neveda tiesus kelias, tačiau aplinkiniai takai pakankamai patogūs ir ne tokie jau tolimi. Gudresnieji žinojo netgi siaurą takelį, besirangantį per senamiesčio namų kiemus, bet padedantį sutapyti laiko ir kalno viršūnę pasiekti keliomis minutėmis greičiau. Tiesa, iš lūpų į lūpas sklindantys pasakojimai bylojo, kad ne vienas gudruolis ant to tako buvo paslydęs ir negarbingai šleptelėjęs žemėn, tačiau ar toks niekniekis galėjo sutrikdyti mokslo žinių ištroškusias sielas? Taigi prie rūbinės jau raitėsi tvarkinga drąsuolių, pasiryžusių pasišildyti kalno viršūnėje šviečiančio šviesulio šviesoje, eilutė. Tik lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja nervingai kramtė lūpas. Blogas nujautimas jai nedavė ramybės – kažkur ji jau buvo girdėjusi panašią istoriją...

– Palaukite, – šūktelėjo šviesulio mįslę išaiškinusi ponia, – turite žinoti dar ką! Ne toks jau lengvas šis kelias! Vieniši keliautojai nepasieks kalno viršūnės, kažkas klaidins juos ir trukdys rasti teisingą kelią. Tik susibūrę, visi kartu pasieksite šviesą.

Tai pasakiusi ponia atsisveikino ir, gavusi anglų kalbos pamokų tvarkaraštį, pažadėjo sugrįžti penktadienį.

Neramus šnabždesys nušurmuliavo gimnazijos koridoriais. Niekas nesuprato ponios perspėjimo – ką gi reiškia tas buvimas kartu? Juk visi – ir mokantieji, ir besimokantieji – ir buvo čia, gimnazijoje, kartu. Argi to nepakanka? Tačiau gimnazijos direktorė buvo skaičiusi per daug pasakų, todėl nesiryžo ignoruoti ilgą gyvenimą nugyvenusio žmogaus perspėjimo. Ilgai nesvarsčiusi, ji subūrė darbo grupę, kurios tikslas buvo pasirinkti kelio į šviesą strategiją ir priemones.

– Negalime sau leisti klysti ir švaistyti laiką, – tarė direktorė, – neišeisime iš gimnazijos tol, kol nesugalvosime, kaip visiems kartu siekti pažadėtosios šviesos.

Ilgai laužė galvas darbo grupė, ilgai negeso žiburėlis posėdžiaujančiųjų kabinete, tačiau pagaliau paprastas ir aiškus sprendimas nušvito susirinkusiųjų galvose! Juk suaugusiųjų gimnazija skirta ne tik šiuo metu joje užsiregistravusiems besimokantiems, tai erdvė, kuri turi būti pasiekiama bet kuriam mokyti, tobulėti, semtis kultūros trokštančiam suaugusiajam! Ir skaisčiai sužibo kalno šviesulys, tarsi patvirtindamas ir laimindamas šitą mintį.

Ir užvirė darbas!



Gimnazijos bibliotekininkė pasiryžo į gimnaziją sukviesti Vilniaus menininkus ir pristatyti jų kūrybą. Vos per devynis mėnesius mokyklos erdvėse buvo eksponuojama dešimt parodų. Gimnazijos erdves puošė ir visus grožio pasiilgusiuosius kvietė tapybos, fotografijos, karpinių meistrai. Pirmasis šaltą 2021 metų žiemą gimnazijos bendruomenę sušildė vilnietis fotomenininkas Pavel Aksionov – meno platformos „OnlyArt“ narys. Jo pristatyta paroda „Vilniaus gamta“, skirta gimtajam miestui, pakvietė atrasti vis naujas, nematyto grožio kupinas erdves, aplankyti slaptus Vilniaus kampelius. Grožėjomės ir fotomenininko Vidmanto Svirskio, parodos „Gamtos užkulisiai“ darbais. Buvome pakviesti į netikėtą, uoslę dirginančią Oksanos Kietavičienės kvepiančių muilų parodą „Kvapnus prisilietimas“.



Aurelijos Filipauskytės paveikslų-printų paroda „Ant žalio debesėlio“ buvo skirta tiek mažiems, tiek ir dideliems iliustracijų mylėtojams. Susitikimas su nuotaikingų piešinių herojais padėjo trumpam sugrįžti į vaikystės pasaulį...

Aurelijos Filipauskytės paroda „Ant žalio debesėlio“

Mėgavomės ir Daivos Jociunskienės autorinių lėlių virtualia paroda „Kasdienybės atsitikimai“. Reabilitacijos centro „Pušyno kelias“ vyr. slaugytoja Daiva Jociunskienė visada žinojo, kad ją domina dvi sritys – medicina ir menai. Nuolat besimokanti moteris lankė įvairius kursus, išbandė skirtingas technikas ir galiausiai pati pradėjo kurti interjerines lėles. 2021 m. rudenį į dar vieną lėlių parodą kvietė gimnazijos kaimynystėje, Šv. Stepono gatvėje įsikūrusios kūrybinės saviraiškos studijos vaikams ir suaugusiems „ART & SOUL“ vadovė Daiva Maminskienė. Gimnazijoje buvo eksponuojama ir Natalijos Riabčuk paveikslų ant stiklo paroda „Kai ateina ruduo“, kruopštumu žavėjo Laimutės Fedosejevos (Benešiūnaitės) – tautodailininkės, meno kūrėjos, sertifikuotos tradicinių amatų meistrės, LR Kultūros ministerijos premijos laureatės (2011 m.) karpinių paroda „Gyvybės medis“.



Daivos Jociunskienės paroda „Kasdienybės atsitikimai“

Ypatingai džiaugėmės tuo, kad gimnazijos fojė tapo pirmąją erdvę, kurioje buvo eksponuojami suaugusiųjų švietimo eksperto Arūno Bėkštos tapybos darbai. Išgyvenusiems sunkią karantino žiemą, Arūno Bėkštos dailės darbų paroda „Klaidžiojimai“ buvo tikra atgaiva meno gerbėjams – pirmasis gyvas renginys gimnazijoje.



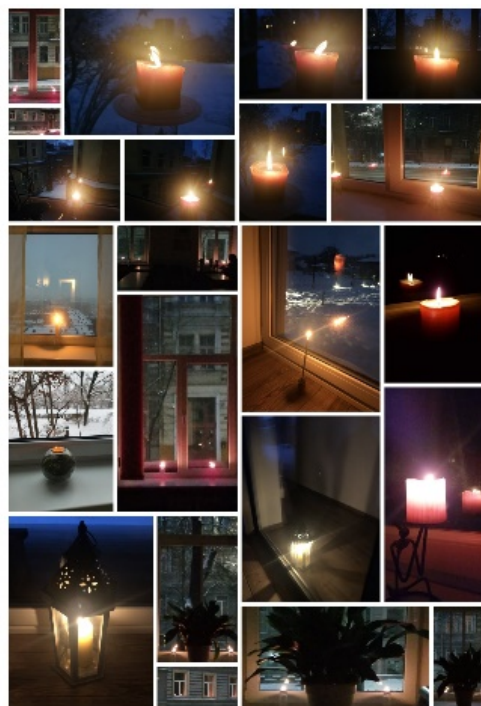
Arūno Bėkštos paroda „Klaidžiojimai“

Ryškusis šviesulys vis žybteldavo kiekvienos parodos atidarymo proga, šviesos spindulys skverbėsi pro storas gimnazijos sienas ir pasiekdavo atokiausias mokyklos kerteles.

Gimnazija kvietė burtis ir knygų mylėtojus. Nepaisant to, kad nebeliko galimybės susitikti realių literatūros popiečių „Ką skaitai“ metu, virtualiojo pasaulio galimybės leido plėsti susitikimų erdves. Knygnešių dienos vakarą netradicinėje nuotolinėje aplinkoje viešėjo viena populiariausių Lietuvos grožinės literatūros rašytojų Irena Buivydaite. Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės proga vyko nuotoliniai susitikimai su Molėtų rajono Giedraičių A. Jaroševičiaus gimnazijos mokytoja poete Maryte Gudėniene, Vokietijoje gyvenančia prozininke Jolita Herlyn.

Gimnazija taip pat kvietė ir kurti kartu. Edukatorė Regina Paluckienė visus bendruomenės narius pakvietė pinti mandalų, o Vasario 16-osios proga visi buvo pakviesti atlikti kūrybinę užduotį – sukurti atviruką „Tautinių spalvų žaismė mano namuose“, skirtą Lietuvos valstybės nepriklausomybės dienai paminėti.

Nepaisydama karantininės žiemos, bendruomenė išliko stipri, burdamasi reikšmingiausių valstybės dienų metu: net ir nebūdami vienoje erdvėje, virtualiai jungėmės prie akcijos „Atmintis gyva, nes liudija“, kūrėme eiliuotą šūkį-sveikinimą Tėvynei nuotolinės integruotos lietuvių kalbos ir literatūros bei informacinių technologijų pamokos „Lai skamba žodis Tėvynei“ metu.



„Atmintis gyva, nes liudija“

Kiekvieno susibūrimo metu jaukiai nušvisdavo susirinkusiųjų veidai, o vienišas šviesulys kalno viršūnėje šalia ištuštėjusios gimnazijos ryškiai tviskėjo ir žadino viltį, kvietė sugrįžti... Jo pranašystės pildėsi...

Vėlyvą pavasarį, nors vis dar ne visiškai laisvi, jau galėjome bendraminčius pakviesti į kultūros ir meno pasaulį. Fondo „Muzika visiems“ atstovai V. Šopeno gatvės bendruomenei dovanuoja klasikinės muzikos koncertą. Nepaisant virtualaus pasaulio teikiamų galimybių, muzika labiausiai veikia žmogų išgyvenant ją gyvai, o ne per abejingą ir beaistrį kompiuterio ekraną. Ir nors koncertas, paisant saugumo reikalavimų, buvo skirtas itin nedidukei auditorijai, bet jis atgaivino viltį ir tikėjimą, kad visos negandos praeina, o po tamsios nakties visada išaušta nauja diena.



Fondo „Muzika visiems“ koncertas

Mokslo metus palydėjome su kino mėgėjais: derinome malonumą ir naudą prieš egzaminų sesiją nagrinėdami Simono Aškelevičiaus filmą „Vagis“, sukurtą remiantis to paties pavadinimo Jono Biliūno novele bei kalbėjomės apie jauno žmogaus svajones ir kainą jų siekiant aptardami kino mokyklos „Youngblood“ absolventės Saulės Auglytės filmą „Paradoksas“.

O naujuosius mokslo metus vėl pasitikome su muzika. Gimnazijoje vyko Vilniaus Broniaus Jonušo muzikos mokyklos styginių skyriaus kamerinio orkestro koncertas, o Mokytojų dienos proga grįžo fondo „Muzika visiems“ atstovai, kurie dovanavo bendruomenei koncertą „Meditacinis žvilgsnis į pasaulį“.



Vilniaus Broniaus Jonušo muzikos mokyklos styginių skyriaus kamerinio orkestro koncertas

Nepaisant atšiaurios žiemos, kurią sutikome vieniši ir užsidarę, gimnazijoje skambėjo juokas ir klestėjo bendrystė. O įvairios idėjos, kviečiančios burtis ir kartu tapti stipresniems, ne tik neseko, bet ir netilpo į vienus metus. Ir skaisčiai žybtelėjo šviesulys kalno viršūnėje ir tvykstelėjęs skilo į daugelį ryškių liepsnelių, nusileidusių į kiekvieno Vilniaus „Varpo“ gimnazijos bendruomenės atstovo širdį. Kiekviena paroda, filmas, koncertas, susitikimas – tai nedidelis žingsnis link šviesos: mėgavimosi dalijimusi žiniomis, patirtimis, gebėjimais ir, žinoma, buvimo kartu džiaugsmu ir prasme



3. AKTUALIJOS. LSŠA IR JOS NARIŲ ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI

PASTABA: Trečiame skyriuje pristatomi projektai finansuojami remiant Europos Komisijai. Jų tekstas atspindi tik autorių požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame pateikiamos informacijos naudojimą.

3.1. SoJust – socialinis teisingumas darbe su migrantais

Socialinis teisingumas teikiant mokymosi visą gyvenimą konsultavimo paslaugas žemo išsilavinimo suaugusiems migrantams (2020-2023)

...

INGA JAGELAVIČIŪTĖ,
LSŠA prezidentė



Erasmus+ KA2 strateginių partnerystės projektas
Nr. KA2-Adult education -2020-1-IT02-KA204-079842

Projektą Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija vykdo kaip projekto partneris Lietuvoje. Kiti partneriai: *Ilmiolavoro srl-IML* (Italija), projekto koordinatorius, *Institutul Roman de Educatie a Adultilor-IREA* (Rumunija), *Stiftelsen Kurverksamheten Vid U-Auniversitet-Fu* (Švedija), *Psientífica – Associação para a promoção e desenvolvimento social ir Agrupamento de Escolas Águeda Sul -AEAS* (Portugalija), *Bursa Valiligi* ir *Bursa Aile Calisma ve Sosyal Hizmetler Il Mudurlugu* (Turkija) bei *CPIA TERAMO* (Italija). Pagrindinės projekto veiklos vyksta partnerių šalyse: projekto ekspertai dirba prie intelektualinių produktų kūrimo, projekto administracija atlieka vadybines veiklas. Tačiau visa veikla derinama su projekto partneriais reguliariai susitinkant virtualiuose susitikimuose.

Ko siekiame?

„SoJust“ projektu siekiama pagerinti žemos kvalifikacijos suaugusiems migrantams teikiamų konsultavimo paslaugų kokybę ir veiksmingumą. Tai norima padaryti taikant socialinio teisingumo perspektyvą, individualiu lygmeniu tobulinant specifinius suaugusiųjų švietimo darbuotojų įgūdžius, organizaciniu lygmeniu – skatinant kurti socialiniu teisingumu grindžiamus kontekstus ir praktinę veiklą.

Pagrindinis projekto tikslas – pagerinti žemos kvalifikacijos suaugusių migrantų konsultacijų ir mokymo kokybę ir veiksmingumą.

Rezultatai:

- Suaugusiųjų švietimo darbuotojo, taikančio socialinio teisingumo principus konsultuojant žemos kvalifikacijos suaugusius migrantus, kompetencijų profilis.
- Pilotinė mokymosi programa konsultacinei veiklai taikant socialinio teisingumo principus.
- Metodinis vadovas apie socialinio teisingumo principų taikymą konsultacinėje mokymosi visą gyvenimą veikloje.

Plačiau projektas pristatomas [čia](#)

Kas jau įvyko?

Sukurtas pirmasis intelektualinis produktas *Suaugusiųjų švietimo darbuotojo, taikančio socialinio teisingumo principus konsultuojant žemos kvalifikacijos suaugusius migrantus, kompetencijų profilis*.

Kuriant šį intelektualinį produktą atlikta migrantus mokančių suaugusiųjų švietimo specialistų (mokytojų, konsultantų, dėstytojų) apklausa apie jų darbo specifiką, iššūkius, konsultacinei veiklai būtinus gebėjimus; organizuotos migrantų, migrantų lyderių ir plataus spektro švietimo darbuotojų (dėstytojų, konsultantų) fokusuotų grupių diskusijos. Projekto ekspertai analizavo mokslinę ir praktinę literatūrą, nagrinėjančią migrantų švietimo ir mokymosi bei suaugusiųjų švietėjų darbo su migrantais problematiką.

Įvyko 4 partnerių susitikimai, vyko nuolatinė informacijos apie projektą sklaida.

Kas vyksta?

2021 metais buvo pradėtas kurti ir antrasis intelektualinis produktas *Pilotinė mokymosi programa*, skirta konsultacinei veiklai taikant socialinio teisingumo principus.

Kuriant šį produktą Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijos ekspertai parengė socialinio teisingumo kompetencijų konsultacinėje veikloje taikymo preliminarią koncepciją ir programą, suderino ją su projekto partneriais ir pateikė galutinį variantą.

Šiuo metu (2022 m. vasaris) partneriai plėtoja atskiras konsultavimo programos dalis iki užsiėmimų tvarkaraščių ir kuria mokomąją medžiagą.

Kas dar vyks?

Bus kuriamos rekomendacijos, kaip naudotis programa ir medžiaga, bei organizuojamas mokymosi renginys suaugusius migrantus konsultuojantiems švietėjams. Renginys vyks Lietuvoje, už jo organizavimą atsakinga LSŠA. Po šio renginio visi partneriai organizuos bandomuosius mokymus/konsultacijas migrantų grupėse.

2023 metais bus rengiamas *Metodinis vadovas* apie socialinio teisingumo principų taikymą konsultacinėje mokymosi visą gyvenimą veikloje.

Kviečiame sekti projekto naujienas:

- oficialioje svetainėje <http://sojustproject.com>
- Facebook [puslapyje](#)



3.2. Andragogo misija: suteikti besimokančiajam sparnus

...

DR. VILIJA LUKOŠŪNIENĖ,
LSŠA valdybos pirmininkė



Bendrai finansuojama pagal
Europos Sąjungos programą
„Erasmus+“

Erasmus+ KA1 veiksmo projektas, Nr. 2019-1-LT01-KA104-060348
Vykdymo laikas 2019 -2023 metai.

Projektą „Andragogo misija: suteikti besimokančiajam sparnus“ vykdo penkių suaugusiųjų švietimo institucijų konsorciumas: Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija (LSŠA), Kauno rajono švietimo centras, Panevėžio rajono švietimo centras, Raseinių rajono švietimo pagalbos tarnyba ir VšĮ Gyvenimo ir tikėjimo institutas.



Projektas parengtas atsiliepiant į nūdienos keliamus reikalavimus šiuolaikiniam andragogui, kurie apibrėžiami strateginiuose Europos Sąjungos ir Lietuvos švietimo politikos dokumentuose. Juose pabrėžiama, kad suaugusiųjų švietėjams andragoginės kompetencijos yra labai svarbios, nuo jų tiesiogiai priklauso suaugusiųjų žmonių mokymosi kokybė.

Konsorciumo vykdomo mobilumo projekto tikslas – didinti suaugusiųjų mokymo ir mokymosi kokybę, tobulinant Konsorciumo institucijų personalo kompetencijas trijose srityse:

- Besimokančiųjų suaugusiųjų mokymosi įgalinimas, suaugusio mokinio savivaldumo stiprinimas.
- Darbo su skirtingų mokymosi poreikių, motyvacijos ir ankstesnės mokymosi patirties grupėmis metodikos ir formos.
- Patarimo, karjeros, gyvenimo, tolesnio lavinimo klausimais ir profesionalios pagalbos suteikimas.

Konsorciumo nariams keliamas uždavinys – įgyti kuo daugiau tarptautinės patirties ir ją panaudoti organizuojant suaugusiųjų mokymus Lietuvoje. Tarptautinio mobilumo planas numato mokymosi kursus „Andragogikos didaktika ir metodika“, „Kūrybiškumas andragogo darbe“ ir „Nuotolinio ir/ar mišraus mokymo programų ir medžiagos kūrimas“.

Projekto metu planuojame įvykdyti 3 mobilumo keliones , kurių kiekvienoje dalyvaus devyni andragogai ir/ar suaugusiųjų mokymosi organizatoriai. Viso mobilumuose dalyvaus 27 asmenys.

2021 m. gruodžio pradžioje įvyko pirmieji kursai Vokietijoje Heidelbergo pedagoginio universiteto tęstinių studijų akademijoje, mokymus vedė dr. Veronika Strittmatter-Haubold.

Plačiau apie projektą:

<http://www.lssa.smm.lt/lt/projektai/andragogo-misija-suteikti-besimokanciajam-sparnus/>

<http://www.lssa.smm.lt/lt/andragogo-misija-suteikti-besimokanciajam-sparnus-heidelbergas/>



3.3. MSAE – „Savivaldybių parama suaugusiųjų švietimui“

...

DR. VILIJĄ LUKOŠŪNIENĖ,
LSSA valdybos pirmininkė



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Erasmus+ KA2 strateginių partnerystės projektas, Nr. 2020-1-LV01-KA204-077426, vykdomas 2020 - 2022.

Ko siekiame?

Projektu siekiama stiprinti vietos savivaldybių darbuotojų ir suaugusiųjų švietimo teikėjų įgūdžius, aktyvinti veiksmingą organizacijų partnerių bendradarbiavimą.

Projektą vykdo keturios suaugusiųjų švietimo įstaigos iš Latvijos, Lietuvos, Estijos ir Italijos: Latvijos suaugusiųjų švietimo asociacija (projekto koordinatorius), Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija, Estijos suaugusiųjų švietimo asociacija „Andras“ ir „PROMETEO“ – asociacija vykdanči suaugusiųjų švietimą Italijoje.

Daugiau informacijos apie projektą yra [čia](#)

Ką nuveikėme 2020–2021 metais?

- Kiekvienas partneris parengė straipsnius, apžvelgiančius suaugusiųjų švietimo ir mokymosi situaciją partnerių šalyse.
- Visi partneriai ieškojo gerosios praktikos pavyzdžių, kaip jų šalyse savivalda remia suaugusiųjų švietimą, kaip savivaldybių administracija, kitos valdžios įstaigos bendradarbiauja su suaugusiųjų švietimo teikėjais.
- Kartu su partneriais parengėme [klausimyną](#), kuris leidžia savivaldos specialistams, NSS koordinatoriams apklausti vietinius gyventojus ir išsiaiškinti, kokia yra gyventojų IKT gebėjimų situacija, kokie gebėjimai galėtų būti tobulinami.
- 2021 m. rugsėjo mėn. buvo organizuoti pirmieji projekto mokymai, kuriuose be projekto vykdančio personalo dalyvavo ir kiti suaugusiųjų švietėjai, suinteresuoti savivaldos ir suaugusiųjų švietimo įstaigų bendradarbiavimu. Mokymai vyko per nuotolį. Mokymuose kiekvienas partneris apžvelgė suaugusiųjų švietimo situaciją savo šalyje, pasidalino gerosios praktikos

pavyzdžiais, aptarė, kokią įtaką projekto rezultatai galėtų padaryti savivaldos ir suaugusiųjų švietėjų bendradarbiavimui.

- Vyksta informacijos apie projektą sklaida. Be žinučių tinklapyje, projekto skrajutės platinimo LSŠA nariams, NSŠ koordinatoriams, Lietuvos savivaldybių asociacijai, apie projektą taip pat kalbėta:
 - ✓ 2021 m. rugsėjo mėn. vykusiuose „Pievelių šnabždesiuose“.
 - ✓ 2021 m. spalio – gruodžio mėn. Keturiuose renginiuose NSŠ koordinatoriams, kurie buvo organizuoti kartu su Nacionaliniu švietimo NVO tinklu.

Ką veiksime ateityje?

- Šiuo metu (2022 m. vasaris) rengiamas metodinis vadovas vietos valdžios institucijoms ir suaugusiųjų švietimo įstaigoms. Jame bus pagrindinė informacija apie suaugusiųjų švietimo padėtį kiekvienoje šalyje, geroji patirtis apie tai, kaip savivalda remia suaugusiųjų švietimą ir priemonės su praktinėmis instrukcijomis, kaip savivalda dar veiksmingiau galėtų remti suaugusiųjų švietimą. Vadovas bus parengtas elektroniniu būdu partnerių kalbomis ir galės būti naudojamas kaip elektroninė metodinė ir reklaminė medžiaga vietos administracijai skatinti suaugusiųjų švietimą vietos lygiu.
- Planuojama, kad 2022 m. gegužės mėn. Estijoje įvyks antrasis mokymosi renginys.
- Numatoma, kad 2022 m. birželio mėn. organizuosime projekto rezultatų sklaidos renginius suinteresuotosioms šalims, kuriuose bus platinamas metodinis vadovas, aptariama geroji patirtis bei pristatomi praktiniai paramos būdai. Projekto partneriai į renginius savo šalyse kvies dalyvauti ir keletą Lietuvos atstovų, norinčių pasižvalgyti, kaip kaimyninėse šalyse vyksta savivaldos ir suaugusiųjų švietėjų bendradarbiavimas.



3.4. INDUCATE – sistema sveikatos sutrikimų turinčių besimokančiųjų socialinei įtraukčiai

...

EDVINAS ŠIMULYNAS,
LSŠA projektų vadybininkas



Projekto numeris: 2019-1-AT01-KA204-051520, vykdymo laikas 2019 - 2022

Projekto tikslas: Pagerinti sveikatos sutrikimų turinčių suaugusiųjų asmenų ugdymo kokybę.

Viskas apie projektą – oficialioje svetainėje www.inducate.eu

Ką projekto partneriai nuveikė 2019 - 2021 metais?

- ✓ Ištyrė, kas lemia suaugusiųjų besimokančiųjų, turinčių sveikatos sutrikimų, švietimo efektyvumą.
- ✓ Sukūrė integruotą vertinimo sistemą suaugusiųjų švietimo teikėjams padedančią išsimatuoti jų darbo efektyvumą dirbant su suaugusiais besimokančiais, turinčiais sveikatos sutrikimų.
- ✓ Nustatė gerąsias suaugusiųjų švietimo teikėjų praktikas, taikomas šalyse-partnerėse.

Ketvirtasis projekto intelektualinis produktas – skaitmeninė duomenų saugykla suaugusiųjų švietimo teikėjų įsivertinimui ir darbo kokybės gerinimo planams – bus pristatytas projekto sklaidos renginyje.

Kviečiame sekti projekto naujienas:

- ✓ oficialioje svetainėje adresu www.inducate.eu,
- ✓ Facebook puslapyje pavadinimu „Inducate Erasmus+“
- ✓ Youtube paskyroje pavadinimu „Inducate“.

Projektą įgyvendina:



Associació
Àgora



3.5. Mobilumo projektas andragogų profesionalizacijai

...

DR. VILIJĄ LUKOŠŪNIENĖ,
LSŠA valdybos pirmininkė



Finansuojama
Europos Sąjungos

„Erasmus+“ KA1 akredituotas projektas Nr. 2021-1-LT01-KA121-ADU-000005959

Pirmieji projekto metai: 2021 m. rugsėjis - 2022 m. lapkritis.

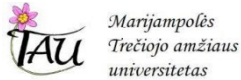
2021 m. vasario mėnesį Švietimo mainų paramos fondas suteikė Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijai (LSŠA) programos „Erasmus+“ suaugusiųjų švietimo mobilumo konsorciumo koordinatoriaus akreditaciją (akreditacijos numeris – 2020-1-LT01-KA120-ADU-094716). Akreditacija galioja 7 metus (nuo 2021 m. kovo 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d.).

Siekdama akreditacijos LSŠA pateikė ilgalaikę galimų suaugusiųjų švietėjų mobilumą, kurių pasiekimai stiprintų suaugusiųjų švietėjų profesionalumą, strategiją. Ji buvo parengta pagal LSŠA bendradarbiavimo su savo nariais poreikius, išryškėjusiais įvairių renginių, diskusijų metu bei vykdant bendrus projektus. Didžiausias LSŠA narių poreikis yra tobulinti andragoginį meistriškumą atstiprinant: suaugusiųjų mokymo turinio, metodų ir mokymo/metodinių priemonių kūrimo gebėjimus; nuotolinio ir mišraus mokymo(si) programų suaugusiems kūrimo ir mokymo medžiagos tokiems mokymams pritaikymo įgūdžius; įtraukiojo mokymosi visoms suaugusiųjų grupėms organizavimo, programų ir metodikų kūrimo bei tarptautinės patirties įveiklinimo savo veikloje gebėjimus.

Plačiau apie ilgalaikę mobilumą strategiją skaitykite [čia](#)

Pirmieji projekto metai

Pirmiesiems projekto vykdymo metams savanoriškumo pagrindu į konsorciumą susibūrė penkios įstaigos/organizacijos: Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija, Šakių Trečiojo amžiaus universitetas, Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centras, Marijampolės trečiojo amžiaus universitetas, VšĮ Valstybės ir savivaldybių mokymo centras „Dainava“.



Pirmiesiems metams numatyti tikslai:

- Tobulinti suaugusiųjų mokytojų kompetencijas parenkant suaugusiųjų mokymo turinį, metodus ir rengiant mokymo/metodines priemones.
- Plėtoti aukšto lygio tarptautinį mobilumą.

Siekiant šių tikslų numatoma:

- ✓ Organizuoti vienus konsorciumo narių andragogų ir vadybinio personalo mokymus (15 dalyvių) vienoje iš Europos Sąjungos šalių.
- ✓ Pakviesti du tarptautinio lygio suaugusiųjų švietimo ekspertus į Lietuvą pasidalinti jų suaugusiųjų švietimo/mokymo patirtimi.
- ✓ Reflektuojant įgytą tarptautinę patirtį perteikti ją metodinėje priemonėje.



3.6. ACDC 4 YOU – meninis kūrybingumo ugdymas jums

...

DAIVA MALINAUSKIENĖ,
„Soros International House“ direktorė



„Erasmus +” Strateginių partnerystės projektas
Projekto Nr. 2020-1-LT01-KA227-ADU-094724

Kodėl ši tema?

Mes gyvename globalioje visuomenėje, kurioje konkurencija apima beveik visas socialinio ir profesinio gyvenimo sritis, tad tokie įgūdžiai kaip kūrybingumas yra būtini tiek individams tiek organizacijoms, siekiančioms tobulėti, augti ir sėkmingai dirbti dabartiniame spartaus vystymosi ir skaitmeninių technologijų amžiuje.

Kita vertus, mūsų gyvenimą trikdo tokie iššūkiai kaip globalinis atšilimas, karai, politinis chaosas, technologinės naujovės ir pandemijos, tarp jų tebesitęsianti COVID-19, kuri sukėlė pasaulinę sveikatos sistemos krizę, žmonijai tapusia didžiausiu iššūkiu nuo Antrojo pasaulinio karo. Ši krizė smarkiai paveikė visas mūsų gyvenimo sritis ir be kitų gebėjimų pareikalavo nepaprasto kūrybingumo ir išradingumo ją valdant. Tai, kaip pasaulis dorojasi su jį užgriuvusia pandemija, rodo, jog individų ir organizacijų kūrybingumą gali paskatinti ypatingos aplinkybės ir ekstremalios situacijos. Vis tik kyla klausimas, ar tikrai mes suvokiame kokį vaidmenį kūrybingumas vaidina mūsų gyvenime ir kaip šis įgūdis gali būti naudingas mūsų asmeniniam ir profesiniam tobulėjimui bei organizacijų plėtrai ir sėkmingam vystymuisi.

Soros International House (SIH) komanda po išminktų COVID-19 krizės pamokų, nusprendė pasitelkti kolegas iš Airijos, Bulgarijos, Ispanijos ir Rumunijos ir pasigilinti į kūrybingumo ugdymo suaugusiesiems tendencijas, prieinamumą bei pasiūlą savo šalyse.

Atlikta situacijos analizė patvirtino, kad visose tyrime dalyvavusių institucijų šalyse daugumoje gyvenimo sričių vis dar egzistuoja nuostata kūrybingumą susieti tik su menu ir galvoti apie tai kaip apie originalių ir naujų idėjų pateikimą. Tokios asociacijos bei požiūris neleidžia kūrybingumui užimti tinkamos vietos organizacijose ir verslo įmonėse, nesusijusiose su menu ar kūrybinėmis profesijomis bei industrijomis.

Remiantis atliktos analizės duomenimis, galima konstatuoti, kad visose penkiose šalyse kūrybingumo ugdymas nėra įtrauktas į formalaus suaugusiųjų švietimo programas, išskyrus tas, kurios susijusios su menu. Kūrybingumo mokymai suaugusiesiems dažniausiai siūlomi kaip nedidelės apimties mokymų komponentas, skirtas komandai formuoti, problemoms spręsti, strategiškai planuoti, bet ne kaip nuoseklūs tikslingo kūrybingumo ugdymo kursai. Organizacijų valdymo lygmeniu visose šalyse trūksta supratimo, kad kūrybingumas gali būti naudingas visoms organizacijos funkcijoms. Tai rodo, jog yra poreikis organizacijoms kurti naujas praktikas sistemingam įmonės kūrybingumo potencialo valdymui.

Įvertinę esamą situaciją ir savo potencialą, SIH ir jų kolegos užsieniečiai parengė tarptautinį projektą „ACDC 4 You / meninis kūrybingumo ugdymas Jums“.

Kokie šio projekto tikslai?

„ACDC 4 You“ projektas, skirtas skatinti suaugusiųjų kūrybingumą, pasitelkiant dalyvaujamąsias muzikos kūrybinius procesus, bei didinti kūrybingumo – vieno labiausiai pageidaujamo darbuotojų įgūdžių ateities ekonomikai visoje Europoje ir pasaulyje – svarbą. Projekte konsoliduodami suaugusiųjų švietėjų ir muzikantų kompetencijas, kursime inovatyvius mokymo(si) išteklius, rengsime naujos kartos mokymų vedėjus, gebančius padėti suaugusiesiems lavinti kūrybingumą.

Kokių rezultatų siekiame?

Penkios jau ne vienerius metus sėkmingai bendradarbiaujančios institucijos, pasidalins savo profesine patirtimi ir kompetencijomis, ir kurs šiuos įdomius ir inovatyvius projekto produktus :

- ***Gerosios praktikos pavyzdžių rinkinį*** - kūrybingumo mokymų suaugusiesiems pavyzdžiai, kuriuose pasitelkiamos kuo įvairesnės priemonės, ypač dalyvaujamoji muzika, padedančios atskleisti kūrybingumo potencialą;
- ***Meninio kūrybingumo ugdymo programą*** – 25 val. apimties kūrybingumo mokymų per muzikinę raišką vedėjų ugdymo programa muzikantams ir suaugusiųjų švietėjams;
- ***Kūrybingumo laboratorijas***– patyriminiai kūrybingumo ugdymo seminarai komandoms su dalyvaujamąsias muzikos elementais, skirti idėjų generavimo, kūrybinio mąstymo, problemų sprendimo, bendradarbiavimo komandiniam įgūdžiams lavinti;
- ***Kūrybingumo pratybų sąsiuvinį*** – interaktyvus leidinys, kuriame pateikiama iki 50 įvairiausių kūrybinio raštingumo ugdymo praktinių užduočių.

Kam skirsime projekte sukurtus produktus?

Sukurtomis mokymo priemonėmis ir įrankiais pasidalinsime su suaugusiųjų švietimo, kūrybingumo ugdymo institucijomis, muzikiniais bei verslo kolektyvais ir įvairiomis asociacijomis ir tinklais, kurių veikla orientuota į kūrybingų asmenybių lavinimą bei naujoviškai mąstančių ir dirbančių andragogų ugdymą. Taigi, savo projektu sieksime:

- suteikti suaugusiųjų švietėjams, muzikantams, kūrėjams ir kitiems kultūros sektoriaus darbuotojams – asmenims, ypač nukentėjusiems dėl COVID-19 pandemijos sukeltos krizės pasekmių – žinių ir įgūdžių, padedančių tapti sėkmingais kūrybingumo mokymų per muzikinę raišką vedėjais,
- lavinti asmeninį kūrybinį raštingumą bei įgyti daugiau pasitikėjimo savo kūrybiniais gebėjimais.

Kas įgyvendina šį projektą ?

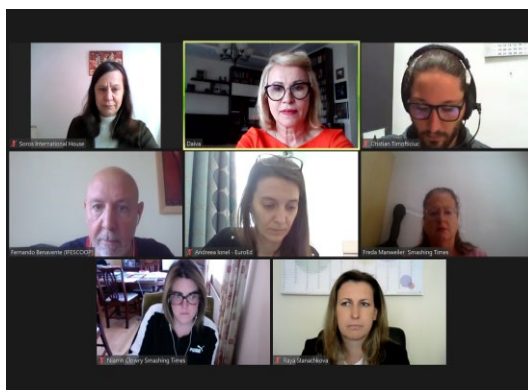
- ✓ [Soros International House](#) – koordinatorius. Lietuva;
- ✓ [Smashing Times Theatre Company Limited](#), Airija;
- ✓ [INICIATIVAS DE FUTURO PARA UNA EUROPA SOCIAL COOP V](#), Ispanija;
- ✓ [FUNDATIA EUROED](#), Rumunija;
- ✓ [KU TU EOOD](#), Bulgarija.

Kas jau nuveikta?

Projekto partneriai organizavo tris nuotolinius ir vieną kontaktinį partnerių susitikimą Ispanijoje Valencijos mieste; kitas kontaktinis partnerių susitikimas įvyks Bulgarijos sostinėje Sofijoje 2022 03 10-11.



Susitikimų akimirkos – Valencijoje ir „ekranėliuose“



Projekto partneriai surinko, aptarė ir parengė *Gerosios praktikos pavyzdžių rinkinį* <https://bit.ly/34fiHLb>, kuris parodo, jog partnerių šalyse yra gražių iniciatyvų ir projektų, kurių praktika ir idėjos puikiai gali pasitarnauti tiek mums, projekto konsorciui, rengiant *Meninio kūrybingumo ugdymo programą* tiek bet kuriam suaugusiųjų švietėjui savo darbe ieškančiam kūrybinių sprendimų.

Pastaruoju metu dirbame prie 25 val. trukmės *Meninio kūrybingumo ugdymo programos*, kurią sudaro 6 moduliai (SIH atsako už dviejų modulių parengimą, kiti partneriai rengia po vieną modulį). Programos apmatų aptarėme susitikimą per nuotolį, o pirminį jos variantą pristatysime Sofijos susitikimo metu.

Daugiau informacijos apie projektą galima rasti čia: <https://bit.ly/3eHjfw2>



3.7. INCREASE – Suaugusiųjų švietėjų, dirbančių su daugiakultūre ir daugiakalbe auditorija, tarpkultūrinio bendravimo kompetencijos

...

DAIVA MALINAUSKIENĖ,
„Soros International House“ direktorė



„Erasmus +“ Strateginių partnerystės projektas
Projekto Nr. 2019-1-RO01-KA204-063872

Pristatome jau įgyvendintą 2-jų metų trukmės projektą, kurio pagrindinis tikslas buvo sustiprinti suaugusiųjų švietėjų tarpkultūrinės komunikacijos kompetencijas, siekiant padėti jiems įveikti iššūkius dėl jų kasdienio darbo su daugiakultūre ir daugiakalbe auditorija.

Projektą iniciavo „Soros International House“, jį įgyvendino:

- UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE GRIGORE T.POPA IASI, Rumunija
- FUNDATIA EUROED, Rumunija
- SOROS INTERNATIONAL HOUSE, Lietuva
- K MILIOS AND SIA OE, Graikija
- INICIATIVAS DE FUTURO PARA UNA EUROPA SOCIAL COOP. V., Ispanija
- PIXEL – ASSOCIAZIONE CULTURALE, Italija
- A & A Emphasys Interactive Solutions Ltd, Kipras

Pagrindinis asocijuotas partneris Lietuvoje – Lietuvos Suaugusiųjų švietimo asociacija.

Svarbiausias ir pagrindinis šio projekto intelektualinis produktas – 60 valandų trukmės *Tarpkultūrinio bendravimo kompetencijos ugdymo programa*, kurią labai profesionaliai net 6 kalbomis parengė projekto komanda, vadovaujama SIH atstovų.

Džiaugiamės, galėdami pranešti, kad jau galima laisvai atsisiųsti ir naudoti **Tarpkultūrinio bendravimo kompetencijos ugdymo programą dviem formatais – PDF ir EPUB lietuvių ir anglų kalbomis.**

[Io3.a2_icc_training_programme_final](#) – programa anglų kalba PDF formatu

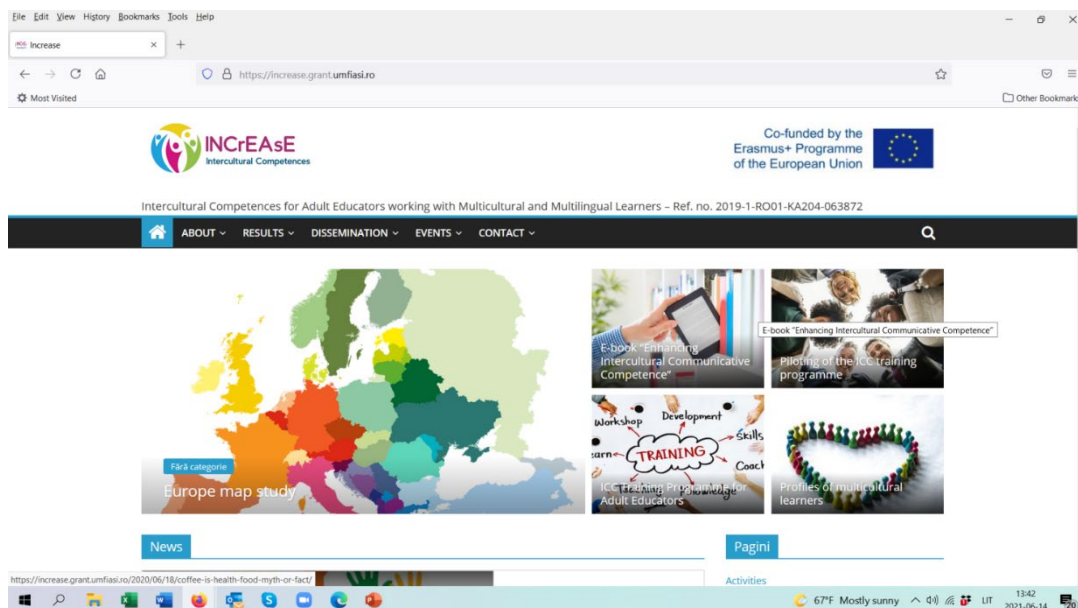
[Io3.a2_icc_training_programme - increase](#) – programa anglų kalba el. knygos formatu EPUB

[Io3.a2_icc_training_programme_lt](#) – programa lietuvių kalba PDF formatu

[Io3.a2_icc_training_programme lithuanian - increase](#) – programa lietuvių kalba el. knygos formatu EPUB

Labai rekomenduojame šiais šiuolaikiškais ir patogiais būdais prieinama programa naudotis andragogus ir ne tik juos, juk tarpkultūrinio bendravimo tema labai svarbi Lietuvos ir visos Europos švietimo bendruomenei, pastaruoju metu vis dažniau susiduriančiai su įvairiais iššūkiiais savo profesinėje veikloje. Šių dienų besimokantieji bet kurio tipo švietimo institucijose atstovauja platų spektrą tautų bei kultūrų, tad mokytojai ir švietėjai ne tik patys turi būti tinkamai pasirengę dirbti daugiakultūroje klasėje ir joje kurti tarpkultūrinę sąveiką, bet ir gebėti ugdyti besimokančiųjų tarpkultūrinę kompetenciją, atsižvelgdami į studentų ar moksleivių kultūrinę įvairovę.

Kitus vertingus projekto produktus, tarp jų ir *Interaktyvų tarptautinį daugiakalbių ir daugiakultūrių suaugusiųjų švietėjų ir besimokančiųjų žemėlapi,* galite rasti projekto svetainėje <https://increase.grant.umfiasi.ro/>



3.8. „STEP UP – SUPPORTING TUTOR’S EDUCATIONAL AND PROFESSIONAL UPGRADE“

...

DR. VIDMANTAS TŪTLYS,
Vytauto Didžiojo universitetas



Projekto Nr.: 2019-1-IT01-KA202-007776

Projekto įgyvendinimo laikas: 01.10.2019 – 30.09.2022

Projektą koordinuoja: ASSOCIAZIONE CNOS-FAP REGIONE PIEMONTE, Italija.

Projekto tikslai – STEP UP pereina nuo prielaidos, kad yra tiesioginis ryšys tarp WBL (*Work Based Learning*) schemų efektyvumo ir pedagoginių įgūdžių sulaikymo, dėl visų skirtingų specialistų, dalyvaujančių planuojant, stebint ir vertinant šią sistemą. Todėl šiuo projektu siekiama gilinti WBL metodikos ir dvilypės sistemos, kaip profesinio mokymo ramsčių, taikymą, ypatingą dėmesį skiriant įmonių, mokymo institutų ir universitetų dalyvavimui, skatinant nuolatinio mokymo galimybes, ypatingą dėmesį skiriant pedagoginiams įgūdžiams, socialiai remtinam jaunimui ir skaitmeninės darbo aplinkos „Industry 4.0“ kūrimui.

Projekto partneriai: Lietuvos Verslo Konfederacija, Lietuva; *Camera Di Commercio Italo-Germanica* (AHK), Italija; *Agenzia Piemonte Lavoro Ente Strumentale Regione Piemonte*, Italija; *Universitaet Bremen*, Vokietija; Karaliaus Mindaugo Profesinio Mokymo Centras, Lietuva; *Salesians Sant Vincenç dels Horts*, Ispanija; Vytauto Didžiojo Universitetas, Lietuva; *Federacion De Plataformas Sociales Pinardi*, Ispanija.

Rezultatai:

- Sukurti naujus sėkmingus pedagoginius modelius, skirtus parengti, mokyti ir paremti įvairiose įstaigose dirbančius dėstytojus/korepetitorius/mentorius, susijusius su WBL sąlygomis, atsižvelgiant į „digitalization I 4.0“ darbo vietas ir į įvairius besimokančiuosius (studentus, mokinius, praktikantus ir kt.).
- Parengti naujus mokymo metodus, skirtus padėti ir lydėti visus, kurie yra įtraukti į WBL sistemą, kad jie galėtų įgyti daugiau mokymo pajėgumų ir kaip pasekmę – didesnę formuojamąją atsakomybę.
- Pateikti gebėjimų ugdymo modulius darbdaviams, kurie perima vadovavimą besimokantiesiems (mokiniam, praktikantams, studentams), taip pat naujiems darbuotojams, kad padidintų jų mokymosi visą gyvenimą galimybes.

Daugiau informacijos <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/eplu-project-details/#project/2019-1-IT01-KA202-007776>



3.9. „Improve Digital Competences of VET Teachers and Trainers“

...

DR. GENUTĖ GEDVILIENĖ,
Vytauto Didžiojo universitetas



Projekto Nr.: 2020-1-LT01-KA202-078040

Projekto įgyvendinimo laikas: 01.10.2020 – 30-09-2022

Projekto koordinatorius: Alytaus Profesinio Rengimo Centras, Lietuva

Projekto tikslai. Orientuodamiesi į pedagogiką, vertinimą ir skaitmeninės mokymosi medžiagos kūrimą, mes siekiame sukurti naujus modelius ir programas, kurie galėtų padėti mokytojams ir instruktoriams naudoti technologijas visuose profesinio mokymo sektoriuose. Vykdydami šį projektą sukursime modelius ir pavyzdžius, kuriuos galima perduoti daugybei įvairių dalyvių ir įsteigti praktikuojančių asmenų bendruomenę, kuri būtų pagrindas tęsti projektą po finansavimo. Norėdami tai padaryti, subursime patyrusius profesinio mokymo tyrėjus Europoje su vadovais ir praktikais iš profesinių mokyklų. Europietiška perspektyva yra svarbi leidžiant mums kurti modelius ir sprendimus, kurie bus pritaikomi įvairiose profesinio mokymo sistemose ir kontekstuose.

Projekto partneriai: Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva; *Pontydysgu Limited*, Jungtinė Karalystė; *Universitaet Bremen*, Vokietija; *Associacao Universidade Empresa Para Desenvolvimento Tecminho*, Portugalija; *Synergasia Enegon Politon*, Graikija.

Rezultatai:

- Nagrinėdami mokytojų ir instruktorių kvalifikacijos kėlimo poreikius ir prioritetus, sukursime internetinę savęs vertinimo priemonę.
- Sukurti skaitmeninę atvirų švietimo išteklių ir geriausios praktikos pavyzdžių, kaip naudoti technologijas mokant profesinio mokymo centruose ir darbinėse aplinkose.
- Plėtoti novatoriškas mokymosi galimybes ir teikti profesinio mokymo mokytojams ir instruktoriams mokymosi medžiagą

- Parengti ir išbandyti įvairius profesijos tobulinimo modelius ir praktikas, skirtas profesinio rengimo mokytojų kompetencijos tobulinimui.
- Sukurti praktikos bendruomenę naudojant technologijas atviram švietimui ir profesiniam mokymui Europoje

Daugiau informacijos:

<https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/eplus-project-details/#project/2020-1-LT01-KA202-078040>

